

Schoolplan 2020-2024

Inhoud

Voorwoord	6
Leeswijzer	7
1 De Amsterdamse MAVO	7
1.1 Wie zijn wij?	7
1.2 Onze grondslag: het humanisme	8
1.2.1 Ons humanisme betekent dat je....	9
1.2.2 Onze vijf kernwaarden	9
1.3 Kansengelijkheid	9
1.3.1 Kansenongelijkheid en meritocratie	9
1.3.2 Kansenongelijkheid in Amsterdam	10
1.3.3 Goede scholen, goede leraren, goede doorstroming	11
1.4 Visie	12
1.5 Beleidsvoornemens	13
2 De school als mede-opvoeder	13
2.1 Participatie	13
2.2 De Amsterdamse MAVO als participatieschool	13
2.3 Autoritatieve opvoedingsstijl	14
2.4 Practice what you preach	14
2.5 Beleidsvoornemens	14
3 Onderwijs	14
3.1 Demografische ontwikkelingen	14
3.2 Humanisme als onderwijsconcept	14
3.3 Kwalificatie, burgerschap en vorming	15
3.3.1 Kwalificatie	15
3.3.2 Burgerschap	16
3.3.3 Vorming	17
3.4 Schooleigen vakken	18
3.5 Doorlopende leerlijnen Mensenrechten, Democratie en Participatie	18
3.6 Participatieprojecten	18

3.6.1 Schoolprojecten	19
3.6.2 Maatschappelijke projecten	19
3.7 Het Burgerbord	19
3.8 Internationalisering	20
3.9 Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)	20
3.10 Brugklas	20
3.11 Leermiddelen	21
3.12 Ouder- en leerlingtevredenheid	21
3.12 Beleidsvoornemens	21
4 Leerlingenzorg en -begeleiding, passend onderwijs	24
4.1 Uitgangspunten	24
4.2 Gezonde school	24
4.3 Taal- en rekenbeleid algemeen	25
4.4 Rekenbeleid	25
4.5 Taalbeleid	27
4.6 Mentoraat	29
4.7 Studiebegeleiding	30
4.8 Uitstroom, afstroom en doorstroom	30
4.9 Toetsing en examinering	30
4.10 Afstemmen van de lesstof op verschillen tussen leerlingen	31
4.11 Taxonomisch toetsen	32
4.12 Data verzamelen	32
4.13 Evidence based werken op basis van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA)	32
5 Cultuur, sport, themaweken en reizen	37
5.1 Kunst en Cultuur	37
5.2 Sport	37
5.3 Themaweken en Reizen	38
5.4 Beleidsvoornemens	38
6 Personeelsbeleid	39
6.1 Handelingsvermogen	39
6.1.1 Peer review	39

6.1.2 Vakwerkplan	40
6.1.3 Vakdidactisch netwerk	40
6.1.4 Jaarwerkplan en professionalisering	40
6.1.5 Professionals Governance	40
6.2 De Amsterdamse MAVO docent	41
6.2.1 Strategisch personeelsbeleid	41
6.2.2 DAM introductietraject	41
6.3 Gesprekkencyclus	42
6.4 Functiegroep en functiemix	42
6.5 Taken en formatie	42
6.6 Verzuimbeleid	42
6.7 Professionalisering, scholing en bijscholing	42
6.8 Arbo- en veiligheidsbeleid	43
6.9 Personeelszorg	43
6.10 Beleidsvoornemens	43
7 Organisatie	44
7.1 Organisatiestructuur	44
7.1.1 Juridische structuur	44
7.1.2 Interne organisatiestructuur	45
7.2 Inspraak en Medezeggenschap	45
7.3 Roosters en planning	46
7.4 AVG	46
7.5 Beleidsvoornemens	46
8 Financieel beleid	47
8.1 Stand van zaken	47
8.2 Toekomst	47
8.3 Subsidies, sponsoring en fondsenwerving	48
8.4 Onze visie op ouderbijdragen	48
8.5 Beleidsvoornemens	48
9 Huisvesting en voorzieningen	49
9.1 Huidige huisvestingssituatie	49

9.2 ICT-beleid	49
9.3 Beleidsvoornemens	50
10 Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg	50
10.1 Algemeen	50
10.2 Doet de school de 'goede dingen'?	
10.2.1 Onderwijsproces	51
10.2.2 Schoolklimaat	55
10.2.3 Onderwijsresultaten	56
10.3 Hoe weet de school dat 'de dingen' goed worden gedaan?	57
10.3.1 Kwaliteitszorg en ambitie	57
10.3.2 Kwaliteitscultuur	59
10.3.3 Verantwoording en dialoog	61
10.3.4 Financieel beheer	62

Vaststelling door het Bestuur op 5 november 2020

Instemming door de MR op 3 november 2020

Goedkeuring door de Raad van Toezicht op 23 oktober 2020

Voorwoord

De Amsterdamse MAVO heeft haar eerste schoolplan 2016-2020 ambitieus opgesteld. Van een niet bestaande school met een nieuw bestuur, wilden en moesten we in vier jaar naar een echte school waarin op alle beleidsterreinen kwalitatief hoogwaardig beleid ontwikkeld, uitgevoerd en geborgd moest zijn. Dit alles volgens het stramien van het schoolplan en de daaruit afgeleide jaarwerkplannen. Wij vinden dat we hierin goeddeels geslaagd zijn en ook het onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs in november 2018 heeft het vertrouwen gegeven dat we op de goede weg zijn. (...) *De Amsterdamse MAVO is drie jaar geleden gestart en volop in ontwikkeling. Het bestuur, de docenten en de leerlingen zijn trots op wat er sinds de oprichting van de school is neergezet. We vinden deze trots op zijn plaats (...)*. Dit citaat is uit het inspectierapport van 25 maart 2019.

De inspectie heeft alles als voldoende gekwalificeerd en we hebben zelfs twee keer ‘goed’ voor *kwaliteitscultuur* en *pedagogisch klimaat* gekregen. Dit waren de resultaten van de inspanningen van ons hele team, en natuurlijk ook de leerlingen, die gezamenlijk ervoor hebben gezorgd dat de plannen uit 2016 vaste vorm hebben gekregen. Ondanks het mooie inspectierapport gaan wij nu niet achterover leunen, we gaan door op de ingeslagen weg en de komende vier jaar staan in het teken van consolideren, uitbouwen en verstevigen van het bestaande beleid en het implementeren van nieuwe beleidsvoornemens.

Het is ongelofelijk jammer dat onze eerste cohort 2016-2017 geen eindexamen heeft kunnen doen en daarmee ook niet heeft kunnen laten zien waartoe zij in staan zijn. Het zou voor onze docenten een ijkpunt én de kers op de taart zijn na vier jaar intensief met de leerlingen bezig te zijn geweest. Gelukkig maakt het volgende cohort zich alweer op voor het eindexamen in 2021. Onze school stáát na vier jaar en is bekend in het Amsterdamse onderwijsveld. Leerlingen en ouders weten onze school te vinden. Dit geldt ook voor docenten die graag bij ons werken. Wij pionieren niet, we werken vanuit een visie en een plan en dat zullen we de komende vier jaar ook blijven doen. Er is geen reden om te denken dat het nu vanzelf zal gaan. Het is hard werken om de kwaliteit hoog te houden en aan de verwachtingen van de diverse stakeholders te voldoen.

Het schoolplan van de Amsterdamse MAVO dat voor u ligt is net als de vorige keer, een plan, een systematische ordening van ideeën, ambities en resultaatverwachtingen. Het probeert een zo coherent mogelijk beeld te geven van alle relevante onderwijsvoornemens van de school voor de komende 4 jaar. Aan het schoolplan 2020-2024 is meegeschreven door het hele team. Het is immers ‘onze’ school. Het schoolplan is niet alleen een sturend document voor de schoolleiding en het team en een informerend stuk voor de ouders en de leerlingen, maar het is ook een vorm van verantwoording richting de overheid: doen we de goede dingen, doen we ze goed en hoe weten we dat.

Als wij kijken naar de afgelopen vier jaar en de evaluaties van de jaarwerkplannen dan kunnen we vaststellen dat de beleidsvoornemens zijn gehaald en geïmplementeerd.

Wel zijn er beleidsvoornemens waaraan we extra aandacht willen besteden, zoals differentiëren en het taal- en rekenbeleid. Deze beleidsvoornemens zijn geïmplementeerd, maar moeten de komende jaren stevig geborgd worden in de onderwijspraktijk.

Martine van Hoogen
Lars Hoogmoed
Directeuren/bestuurders De Amsterdamse MAVO

Leeswijzer

Het onderzoekskader 2017 voor het toezicht op het Voortgezet Onderwijs formuleert (...) *drie elementaire vragen over de betekenis van het onderwijs voor leerlingen: leren ze genoeg (onderwijsresultaten), krijgen ze goed les (onderwijsproces) en zijn ze veilig (schoolklimaat)*. (...) Bron: "Onderzoekskader 2017", Inspectie van het Onderwijs, versie 22 juni 2020.

Deze simpele en heldere vragen vormen de rode draad binnen een uitgebreid en fijnmazig waarderingsstelsel dat nagaat of een school voldoet aan de verplichtingen die de Wet op het voortgezet onderwijs aan ze stelt.

De Amsterdamse MAVO heeft beleid ontwikkeld op het gebied van onderwijs, pedagogiek, zorg, personeel, veiligheid, kwaliteit en financiën dat in ieder geval aan de wettelijke vereisten voldoet. Daarnaast heeft de school extra beleid ontwikkeld waarmee zij hoopt een voortrekkersrol in een aantal beleidsvelden te kunnen spelen.

De hierna volgende inhoud van het schoolplan is onderverdeeld in hoofdstukken die telkens worden afgerond met een overzicht van beleidsvoornemens. Daar wordt tevens samengevat waarom een beleidsonderdeel nodig is en wat het verwachte resultaat van dat beleid zal zijn. We maken onderscheid tussen continuering van beleid en nieuwe beleidsvoornemens. Continuering beleidsvoornemens is in blauw gedrukt 1/23. Nieuwe beleidsvoornemens hebben het nummer van het desbetreffende hoofdstuk met een letter toevoeging. Deze beleidsvoornemens, de geformuleerde (leer)doelen, de evaluatiemethode en het correctiemechanisme dat kan leiden tot beleidsaanpassing, vormen een hoofdbestanddeel van het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitszorg van de school. Het stelt de school in staat om de schoolprestaties te meten, te verbeteren en te laten continueren.

Bij het hoofdstuk kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg worden deze beleidspunten opnieuw genoemd en zal dieper worden ingegaan op de verschillende soorten metingen, resultaten, evaluaties en terugkoppeling van resultaten.

1 De Amsterdamse MAVO

1.1 Wie zijn wij?

De Amsterdamse MAVO, hierna ook wel met DAM afgekort, is gevestigd op de Linnaeushof 48, 1098 KM in Amsterdam en administratief bekend onder BRIN-nummer 31BL en gestart op 1 augustus 2016. Het bestuur van de school wordt gevoerd door de Stichting De Amsterdamse MAVO&HAVO.

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

De Amsterdamse MAVO is de enige school die valt onder dit schoolbestuur en is daardoor een zogenaamde éénpitter. De school heeft twee directeuren/bestuurders en een (onbezoldigde) Raad van Toezicht.

De Amsterdamse MAVO is een reguliere school, humanistisch gedemineerd, die alleen één leerweg mavo (theoretische leerweg) aanbiedt. De school staat open voor iedereen. Het maximum aantal leerlingen zal rond de 280 komen te liggen. Wij vinden kleinschaligheid een voorwaarde om kwalitatief hoogstaand onderwijs te leveren.

De Amsterdamse MAVO leidt op tot een niveau 4 opleiding op het mbo of een doorstroom naar de havo. Veel persoonlijke aandacht en een intensieve leerlingbegeleiding is belangrijk. Iedere leerling telt mee, hij wordt "gezien". De Amsterdamse MAVO wil zich onderscheiden van andere vmbo-scholen in Amsterdam door zich te profileren als categorale mavo. Wij zien een maatschappelijke opdracht om de mavoleerling binnen zijn eigen niveau te verheffen en zodoende bij te dragen aan een groot gevoel van eigenwaarde en geloof in zichzelf. Een school waar de mavoleerling en zijn leerproces centraal staan. Een school met kundige en inspirerende docenten die graag lesgeven aan deze leerlingen. De mavoleerling verdient onze onverdeelde aandacht. Deze groep leerlingen en hun ouders hebben vaak het gevoel tussen wal en schip te vallen: of bovenin een vmbo-school of onderin een scholengemeenschap, waar zij vaak het gevoel hebben niet goed genoeg te zijn. In Amsterdam voelen veel kinderen die een mavo-advies krijgen zich ondergewaardeerd en onzeker. Immers, zo wordt gedacht, hoe hoger het schooladvies hoe beter. Voor deze kinderen willen wij een veilige, positieve en stimulerende leeromgeving creëren waar je kan zijn wie je bent en waar je gewaardeerd wordt om wie je bent. Waar we hard werken en waar wij iedere leerling stimuleren het beste uit zichzelf te halen op cognitief gebied, maar zeker ook op het gebied van persoonlijke vorming. Wij willen dat onze leerlingen zich zo goed mogelijk ontplooien, wij willen dat ze floreren.

Wij hebben de afgelopen vier jaar gemerkt dat een relatief kleine school ertoe bijdraagt dat leerlingen, leraren, maar ook de schoolleiding een gemeenschap gaan vormen, waarin iedereen meedoet. Wij hebben de leerlingen verantwoordelijkheid gegeven over tal van zaken en dat heeft er onder andere toe geleid dat iedereen zich betrokken voelt bij de school. De Inspectie van het Onderwijs schreef het volgende in haar rapport van maart 2019: *'Kenmerkend voor de school is dat leerlingen zelf een actieve bijdrage leveren aan de school: in participatieteams zijn leerlingen bijvoorbeeld eigenaar van de kantine en de schoolbibliotheek. Doordat ook docenten actief werken aan de uitwerking van het beleid, weet het bestuur een cultuur te realiseren, waarbij de ontwikkeling van de school door eenieder gedragen wordt.'*

Wij hebben realistisch hoge verwachtingen van onze leerlingen, maar ook van onszelf: leraren en schoolleiding. Net als onze leerlingen moeten onze leraren zich ook kunnen ontplooien, kunnen floreren. We zijn ervan doordrongen dat de invloed van vormend onderwijs voor een groot deel wordt bepaald door de leraar. De voorbeeldfunctie van leraren is buitengewoon belangrijk.

1.2 Onze grondslag: het humanisme

Het humanisme is een levensbeschouwing die uitgaat van de waardigheid van mensen en menselijke vermogens. Humanisten gaan ervan uit dat mensen zelf zin en vorm aan hun leven geven. Zij willen de vrijheid hebben om op een manier te leven waar je zelf achterstaat. Deze individuele vrijheid gaat

samen met eigen verantwoordelijkheid en die voor anderen.

Humanisten geloven in de kracht van mensen en beroepen zich niet op een goddelijke openbaring of goddelijk ingrijpen. Zij denken dat alle levensbeschouwingen en religies een menselijke oorsprong hebben en daarmee open staan voor duiding en kritiek.

Het humanisme staat ook voor zorg en aandacht voor het algemeen belang van onze samenleving. Collectieve idealen als de democratische rechtsstaat, mensenrechten, sociale verbondenheid en onderlinge solidariteit staan voorop. Hiervoor is een actieve inzet en participatie van burgers nodig. De samenleving ligt niet klaar maar wordt door burgers vormgegeven. Het streven naar een eerlijke, duurzame, rechtvaardige maatschappij met gelijke kansen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

1.2.1 Ons humanisme betekent dat je....

...bij de Amsterdamse MAVO mag zeggen wat je wilt. Maar dat je ook hetgeen de ander zegt respecteert. Dat je zelf denkt en argumenteert. Dat iedereen bij ons op school mag komen en zich op zijn gemak voelt. Gelovig, of niet. Homo, hetero of transgender. Dat je aardig bent voor anderen. Dat je belangstelling toont voor de wereld buiten de school. Dat je je bekommert om anderen. Niet aan de kant staat, meedoet. Dat je initiatief durft te nemen. Niet bang bent. Kritiek is niet erg, daar leer je van. Je kijkt tegen niemand op, maar ook op niemand neer...

1.2.2 Onze vijf kernwaarden

Gelijkwaardigheid: Niemand is hetzelfde maar iedereen is gelijkwaardig. Dit betekent dat iedereen ongeacht geloof, afkomst, ras, seksuele geaardheid evenveel waard is. Mensenrechten is een rode draad in ons curriculum.

Actieve tolerantie: Dit gaat om verdraagzaamheid die actieve nieuwsgierigheid veronderstelt hoe anderen de wereld zien en daarover (respectvol) in debat gaan. Door te debatteren met anderen kan je je mening herzien of juist versterken. Leerlingen leren hierdoor ervaring opdoen met het omgaan met verschillen, het accepteren van anderen, het hanteren van conflicten en empathisch vermogen te ontwikkelen.

Verantwoordelijkheid: Zelf verantwoordelijkheid dragen voor de keuzes die je maakt, voor de verplichtingen die je aangaat. Maar ook de verantwoordelijkheid nemen voor mensen om je heen en je leefomgeving. Leerlingen participeren vanaf de eerste schooldag in een project en krijgen daarmee verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid wordt met de jaren groter.

Zelfontplooiing: Eigen vermogens ontwikkelen, kritisch leren denken, zelfstandig zijn, initiatief nemen en samenwerken. Onze leerlingen moeten zich zo breed mogelijk ontwikkelen, niet alleen in termen van leerstof maar ook in persoonlijke ontwikkeling.

Zelfbeschikking: De leerling als autonoom wezen staat centraal. Dat betekent dat hij zelf keuzes maakt. Wat autonomie is en hoe je zelf keuzes maakt, is een terugkerend thema in diverse lessen.

1.3 Kansengelijkheid

Kansen(on)gelijkheid is een actueel thema in deze tijd. Iedereen is het er wel over eens dat kansengelijkheid hoog op de onderwijsagenda moet staan. Over de manieren waarop dit dient te gebeuren wordt verschillend gedacht.

1.3.1 Kansenongelijkheid en meritocratie

Kansenongelijkheid in het onderwijs is niets nieuws. Sinds de jaren zestig van de vorige eeuw wordt door de sociaaldemocratie naar het onderwijs gekeken als middel om kansenongelijkheid te herstellen die er voor kinderen en jongeren 'van huis uit' nu eenmaal is.

Op dit moment zijn de meeste hoger opgeleiden in ons land zelf het product van wat ook wel de *meritocratie* genoemd wordt. Dankzij de enorme onderwijsexpansie van de jaren zestig en zeventig hebben zij, of hun ouders, kunnen studeren.

Echter, de meritocratie als ideaal - een samenleving waarin je op basis van je talenten en inzet kunt bereiken wat je wilt, tegenover een *aristocratie* waarin je afkomst bepaalt wat je kunt bereiken heeft ook aanzienlijke schaduwzijden en risico's. Dit gevaar, van een toenemende sociale ongelijkheid tussen mensen met verschillende begaafdheid of opleidingsniveau, is inmiddels door vele onderzoekers benoemd. Zo schrijven in 2011 Tjalling Swierstra en Evelien Tonkens: *'in een samenleving die draait om schoolsucces komt het respect voor diegenen die in dat opzicht laag scoren, onder spanning te staan'*. De meritocratie veroorzaakt *'een aanslag op het zelfrespect van de verliezers van de wedstrijd, een aanslag op de solidariteit van de winnaars met de verliezers en een grotere onzekerheid voor allen. Gelijke kansen leiden niet tot gelijke uitkomsten, maar tot ongelijke en onzekerder uitkomsten'*. (*De schaduwzijde van de meritocratie. De respectsamenleving als ideaal, S&D, 2011*)

De meritocratie schiet als politiek ideaal tekort. Het is immers niet rechtvaardig. *'Dan halen kinderen die niet goed kunnen leren, ongeacht hun ouderlijk milieu, lagere kwalificaties en komen ze in laagbetaalde functies met een lage sociale status terecht. Kinderen die zijn gezegend met een hoge intelligentie halen hoge diploma's en komen terecht in goed betaalde banen met een hoge status'*. (Mark Bovens, Wat is er mis met de meritocratie in Nederland, voordracht bij de aanbidding van het boek 'Meritocratie: naar een nieuwe klassenmaatschappij', Amsterdam University Press, 2016)

De meritocratie geeft slechts kansengelijkheid aan kinderen met 'gelijke talenten'. Een grote groep 'anders getalenteerden' vist achter het net. In de woorden van Mark Bovens: *'een perfect meritocratische samenleving is uiteindelijk een 'winner takes all'-samenleving. Hoger opgeleiden trekken op vrijwel alle vlakken aan het langste eind. Zij verdienen het meest, leven het langst, wonen in de beste buurten met de beste scholen en ze voeren het hoogste woord in de politiek. De meritocratie is zeer op zijn plaats binnen de sport, de wetenschap en het openbaar bestuur, maar schiet als samenlevingsideaal schromelijk tekort. Het leven is immers geen wedstrijd. Waarom is het rechtvaardig dat aangeboren talenten allesbepalend zijn voor je sociale status, je inkomen en je levensverwachting?'*

In het kader van dit schoolplan vragen wij aandacht voor de overschatting van één soort verdienste van de meritocratie, namelijk schoolsucces.

Dit is geen pleidooi om de meritocratie de kop in te drukken, maar het onderstreept het belang om vooral ook aandacht te geven aan een grote groep vmbo-leerlingen die niet de havo zullen halen of dat niet ambiëren. De Amsterdamse MAVO begrijpt heel goed de zorgen van ouders en frustraties en de onzekerheid en van de toekomstige mavoleerlingen.

De meritocratie is uiteindelijk geen onderwijsprobleem, maar een maatschappelijk probleem en vraagt niet alleen om onderwijsbeleid, maar vooral ook om sociaal economisch beleid.

1.3.2 Kansenongelijkheid in Amsterdam

In een recentelijk verschenen rapport van de Onderwijsinspectie (2019) “De Staat van het Onderwijs” blijkt dat scholen er niet in slagen de kansenongelijkheid van leerlingen te laten verdwijnen.

Ongeveer 10% van de basisschoolleerlingen in Amsterdam krijgt een advies dat een half (of meer) niveau(s) lager is dan het toetsadvies (bijvoorbeeld de Cito-eindtoets in groep 8). Uit cijfers blijkt dat met name kinderen van laaggeschoolde ouders een (te) lage advisering krijgen.

Om dit probleem te lijf te gaan, wordt er gepleit voor uitstel van het keuzemoment voor het VO. In lijn daarmee komen gemengde adviezen daar al een beetje aan tegemoet. Zogenaamde dakpanklassen geven leerlingen gedurende twee jaar de tijd te kiezen tussen vmbo-t of havo, of havo en vwo. Ook wordt het opzetten van brede brugklassen gestimuleerd. Pas na twee jaar wordt beslist of leerlingen richting het vmbo (mavo, kader of basis) gaan, dan wel naar de havo of het vwo. Het stadsbestuur van Amsterdam zet dit instrument in om kansenongelijkheid terug te dringen. Ook stimuleert de gemeente het drempelloos stapelen. Het zijn maatregelen die, zoals we eerdere lizen, passen in de strijd tegen kansenongelijkheid in het onderwijs.

Het bestrijden van kansenongelijkheid stopt niet al we die 10% onder advisering naar een hoger schoolniveau hebben begeleid.

Swierstra en Tonkens pleiten om het ideaal van de meritocratie te vervangen door het bredere ideaal van een ‘respectmaatschappij’, een aidocratie. *‘Een samenleving waarin iedereen een gelijke kans krijgt op het verwerven van (zelf)respect. Goed presteren in rekenen, taal en Cito-scores, is dan slechts een van de manieren om dat (zelf)respect te verwerven. Zelfrespect is immers een van de meest basale bestaansvoorwaarden.’*

Het onderwijsniveau is niet doorslaggevend, om leerlingen te laten ontplooiën. (...) *Het floreren van mensen is niet afhankelijk van onderwijsniveau. Het gaat erom dat leerlingen gelijke mogelijkheden hebben om hun capaciteiten op een bij hen passend onderwijsniveau te ontplooiën.* (...) Bron: “de betekenis van educatie”, Doret de Ruyter, Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Educatie aan de Universiteit voor Humanistiek op 28 mei 2019.

1.3.3 Goede scholen, goede leraren, goede doorstroming

Doret de Ruyter geeft treffend in haar inaugurele rede “de betekenis van educatie” bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar Educatie aan de Universiteit voor Humanistiek op 28 mei 2019 aan: *‘Zoals gezegd bleek uit het recent verschenen rapport van de Onderwijsinspectie (2019) dat scholen er niet in slagen de kansenongelijkheid van leerlingen te verminderen. Ook lijken leerlingen door segregatie in het onderwijs minder mogelijkheden te hebben om in een diverse omgeving van elkaar te leren dan wenselijk is. Alhoewel ik hierbij direct wil aantekenen dat floreren van mensen niet afhankelijk is van onderwijsniveau; het gaat erom dat leerlingen gelijke mogelijkheden hebben om hun capaciteiten op een bij hen passend onderwijsniveau te ontplooiën. En dat betekent dat zij goede leraren nodig hebben. Daar valt of staat alles mee.’*

Uit dit citaat van de Ruyter komen twee zaken naar voren: zorg ervoor dat leerlingen ‘floreren’ en zorg voor goede en inspirerende leraren. Het eerste begrip sluit aan bij wat Swierstra en Tonkens bedoelen als zij het over het ideaal van een ‘respectmaatschappij’ hebben, tegenover het ideaal van een meritocratie. Als een leerling zijn eigen talenten kan ontplooiën en heeft ontplooid dan floreert hij. Dit zijn niet noodzakelijkerwijs de cognitieve kernvakken op school.

Kansenongelijkheid gaat verder dan een verkeerd VO-schooladvies. Het ontstaat ook, na een goed VO-advies, door grote kwaliteitsverschillen tussen scholen. Hierdoor (...) *is het Nederlands onderwijs steeds minder de 'grote gelijkmaker'. Maar dat wordt nauwelijks bediscussieerd. Al sinds de jaren zestig wordt naar onderwijs gekeken als middel om de kansenongelijkheid te herstellen, die er voor kinderen en jongeren 'van huis uit' nu eenmaal is.* (...) Bron: "Nederlands onderwijs kan belofte van grote gelijkmaker steeds minder waarmaken", Edith Hooge, vz OR, hoogleraar onderwijsbestuur, Financieel Dagblad 2020.

Gelijkwaardige onderwijscondities op scholen zijn een cruciale voorwaarde om kansenongelijkheid te bestrijden. (...) *Denk hierbij aan kwalitatief goed onderwijs op elke school, waarbij de didactische aanpak en het lesmateriaal worden afgestemd op de verschillende behoeften van leerlingen. Denk aan de aanwezigheid van voldoende ervaren leraren, die de kennis, kunde én overtuiging hebben om alle leerlingen 'op te tillen'. Maar de onderwijscondities op Nederlandse scholen zijn de afgelopen jaren alleen maar ongelijkwaardiger geworden. De onderwijsinspectie rapporteert dat kinderen en jongeren met een vergelijkbare achtergrond op de ene school tot substantieel betere prestaties worden gebracht dan op de andere school. Uit een recent onderzoek van McKinsey & Company blijkt dat de onderwijscondities op scholen zo verschillen, dat de keuze naar welke school een kind gaat het verschil kan maken in de rest van zijn (school)loopbaan.* (...) Bron: "Nederlands onderwijs kan belofte van grote gelijkmaker steeds minder waarmaken", Edith Hooge, vz OR, hoogleraar onderwijsbestuur, Financieel Dagblad 2020.

Met andere woorden, het is maar de vraag wat uitbreiding van het instrumentarium om kansenongelijkheid te bestrijden (uitstellen VO-advies, brede brugklassen) voor resultaat heeft, als we vaststellen dat de 'onderwijscondities' op scholen de afgelopen jaren alleen maar ongelijkwaardiger zijn geworden". Het ligt daarom voor de hand vooral te investeren in goed onderwijs, kundige en inspirerende docenten en schoolleiding.

1.4 Visie

De Amsterdamse MAVO steunt het beleid van het stadsbestuur bij de bestrijding van kansenongelijkheid, het 'ongelijk investeren bij ongelijke kansen'. Echter de inzet van een brede brugklas en het stimuleren van scholengemeenschappen is niet de enige methode. Er zijn meer scholen, waaronder wij ook De Amsterdamse MAVO rekenen, die goed en kansenbevorderend onderwijs aanbieden. De Amsterdamse MAVO doet dit door middel van haar eigen ontwikkelde onderwijsconcept en uitstekende docenten. De school is van mening dat haar aanpak de leerling 'verheft'. Waar burgerschapsonderwijs geen verplicht nummer is, maar een geïntegreerd onderdeel van doorlopende leerlijnen waar alle vakken aan bijdragen. Waar persoonsvorming en gemeenschapszin centraal staan en leerlingen kunnen floreren. En waar doorstroming naar de havo goed is georganiseerd.

Uit het rapport van de Inspectie van het Onderwijs 2019:

'Leerlingen geven aan dat zij zichzelf kunnen zijn, ongeacht hun levensvisie en geaardheid. Daarbij geven zij aan dat zij een sterke persoonlijke groei doormaken. Leerlingen tonen bovendien een grote mate van betrokkenheid bij en voelen zich verantwoordelijk voor de school. In lijn met de visie van de school, dragen zij de cultuur van de school. Leerlingen zijn op vrijwillige basis verantwoordelijk voor de bibliotheek en de kantine. In verplichte participatieteams wordt gewerkt aan maatschappelijke

projecten, zoals projecten in verzorgingstehuizen. Nieuwe leerlingen worden door de ouderejaars meegenomen in de gedragsregels en –normen die bij de school horen. Alle leerlingen kennen deze regels door en door. De regels en normen worden strikt, maar op een prettige manier consequent toegepast.'

Uit het voorgaande is duidelijk geworden hoe de Amsterdamse MAVO kijkt naar de staat van het onderwijs. Wij willen dat onze leerlingen zich ten volle kunnen ontplooiën, dat ze floreren. Dat iedereen gewaardeerd wordt om zijn of haar persoonlijke talenten.

Om dat te bereiken, hanteren wij een duidelijk onderwijsconcept en duidelijke, bewezen pedagogische opvoedkaders. Wij hebben gezamenlijk een team van kundige en inspirerende leraren gevormd. Onze school wil bijdragen aan een rechtvaardige, waardevolle democratische samenleving. Sinds februari 2006 is bij wet geregeld dat scholen geacht worden een actieve bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van actief burgerschap en sociale integratie.

Die taak geeft vorm aan onze maatschappelijke en pedagogische opdracht. De samenleving verwacht van ons dat onze leerlingen zich individueel zo breed mogelijk ontwikkelen. Dat onze leerlingen zijn voorbereid op verbondenheid met en actieve participatie in de maatschappij. Dat onze leerlingen erin zullen slagen hun mavo-diploma te halen, dat zij zijn voorbereid op een vervolgopleiding en dat zij zijn voorbereid op arbeidsparticipatie.

Kort gezegd, dat de school de leerlingen voorbereidt op persoonlijk, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren. Juist vanuit onze humanistische grondslag kunnen wij onze leerlingen bij uitstek daarin begeleiden en een belangrijke rol spelen in het maatschappelijke proces en verdere democratisering van onze maatschappij.

Actief burgerschap en sociale integratie dragen bij aan kansengelijkheid. De maatschappelijke discussie over wat burgerschap precies inhoudt en hoe scholen dat moeten aanbieden heeft ons in ons vierjarig bestaan geen nieuwe uitgangspunten opgeleverd. Sterker nog, wij zijn een koploper geworden op het gebied van burgerschapsonderwijs. Wij hebben volledig en volwaardig burgerschapsonderwijs ontwikkeld, geïntegreerd in alle vakken. Burgerschapsonderwijs op De Amsterdamse MAVO is vakoverstijgend, samenhangend en betekenisvol.

Wij hanteren drie pedagogische zienswijzen die goed aansluiten bij onze (humanistische) uitgangspunten en de manier waarop wij ons onderwijsconcept hebben vormgegeven. Dit zijn participatie als opvoedkader, een autoritatieve opvoedingsstijl en *practice what you preach*. (Bron: Maatschappelijk en Pedagogisch bij de tijd, KPC groep, Cees de Wit red., Den Bosch, 2007).

1.5 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 1

Gevoel van eigenwaarde van onze leerlingen vergroten

Continuering beleidsvoornemen 2

Een wezenlijke bijdrage leveren aan een democratische samenleving, aan actief burgerschap en sociale integratie

2 De school als mede-opvoeder

2.1 Participatie

Leerlingen leren en ontwikkelen zich niet in een vacuüm, maar in een maatschappelijke context en in een continue interactie met hun sociale en fysieke omgeving. Die sociale omgeving bestaat onder meer uit verschillende maatschappelijke verbanden waarvan jongeren direct of indirect deel (gaan) uitmaken, samen met andere jongeren en volwassenen. Denk bijvoorbeeld aan het gezin, de school, de buurt en de sportclub. Die verbanden bieden kansen, maar leggen ook beperkingen op of stellen grenzen. Daarmee bepalen die verbanden mede hoe en in welke richting jongeren zich (kunnen) ontwikkelen en wat ze (kunnen) leren. Zo gezien is de ontwikkeling van jongeren een proces van toenemende participatie in allerlei maatschappelijke verbanden en activiteiten. Die participatie uit zich in meeleven, meedoen, meedenken en meebeslissen met anderen.

2.2 De Amsterdamse MAVO als participatieschool

Humanistisch onderwijs houdt voor ons onder meer in dat leerlingen betrokken raken bij de wereld om hen heen, dat zij zich een gewaardeerd onderdeel voelen van de maatschappij en dat zij daar zelf een bijdrage aan gaan leveren. Meedoen, ofwel participatie, staat centraal. We verwachten van onze leerlingen dat ze met een open blik de wereld bekijken en een actieve houding aannemen in en buiten de school. Meedoen, meetellen, daar gaat het bij ons om. Niet alleen op school, maar ook meedoen in de maatschappij. Zorg en aandacht voor het algemeen belang van onze samenleving is nodig. Participeren en verbinding maken zijn onze leidraad en die zie je terug in de visie van de school, in het pedagogisch concept, het onderwijsconcept en in het curriculum. Wij noemen onszelf een participatieschool. Zie verder 3.6.

2.3 Autoritatieve opvoedingsstijl

Om de maatschappelijke en pedagogische opdracht, zoals in de visie genoemd, te vervullen, hanteert De Amsterdamse MAVO een zogenaamde autoritatieve opvoedingsstijl, zoals uitgewerkt door Micha de Winter. Dit is een stijl van vrijheid en beperkingen. Aan de ene kant zorgzaamheid, ondersteuning bieden en uitdagen, maar aan de andere kant eisen stellen en grenzen aangeven. Tolerantie, maar niet ten koste van alles. Agressie, geweld, bedreiging en discriminatie zijn niet acceptabel. We respecteren verschillen, maar stellen grenzen.

Uit onderzoek blijkt dat leerlingen die opgevoed en gevormd worden binnen een autoritatieve setting, sociaal beter uitgerust zijn en beter meedoen op school (Geertjan Overbeek)

Deze opvoedingsstijl veronderstelt de aanwezigheid van een normatief kader. Als individuele opvoeder én als school moet je niet alleen weten waar je staat en waarvoor je gaat, maar ook waar je grenzen liggen, wat je nog wel en wat je niet meer acceptabel vindt. De grenzen en de ruimte van De Amsterdamse MAVO liggen vast in onze schoolregels en schoolwaarden. Zie voor een volledig overzicht onze website. Deze regels hebben uiteraard ook gevolgen voor de school, immers het werkt alleen als je als school ook die waarden hanteert: *practice what you preach*.

2.4 Practice what you preach

Het *practice what you preach* principe gaat er vanuit dat alle medewerkers van de school een pedagogische benadering hanteren die overeenkomt met de waarden en normen die wij als school afgesproken hebben. Immers, een school die nastreeft dat leerlingen zich ontwikkelen tot kritische burgers, heeft een daarmee overeenstemmende pedagogische grondstructuur waarbij het geven van constructieve kritiek de gewoonste zaak van de wereld is tussen leerlingen onderling, tussen medewerkers onderling en tussen leerlingen en medewerkers (over en weer).

2.5 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 3

Het leren en het zich ontwikkelen van leerlingen optimaliseren door middel van participatie

Continuering beleidsvoornemen 4

Het continueren van een autoritatieve opvoedingsstijl

Continuering beleidsvoornemen 5

Het continueren van het *practice what you preach* principe

3 Onderwijs

3.1 Demografische ontwikkelingen

Uit de jongste leerlingenprognose voor het VO 2018-2019 van de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam (OIS) blijkt dat het aantal leerlingen zal toenemen met ongeveer 1.500 tot ruim 43.000 leerlingen in het jaar 2023-2024. Dat is een stijging van 3,7% ten opzichte van de huidige leerlingenpopulatie.

Noot: bij het opstellen van dit plan in juli 2020 is de leerlingenprognose 2019/2020 die OIS maakt in opdracht van Onderwijs, Jeugd en Zorg van de gemeente Amsterdam nog niet af. Het kan dus zijn dat het nieuwe onderzoek andere data genereert.

3.2 Humanisme als onderwijsconcept

De Amsterdamse MAVO is een unieke school in Nederland. Naast een humanistische onderwijsvisie hanteren we, zoals hiervoor genoemd, drie pedagogische zienswijzen. Deze benadering van onderwijs verzorgen, het mede opvoeden van leerlingen en de gestelde onderwijsdoelen is gekoppeld aan de burgerschapsopdracht. De school is er in vier jaar tijd in geslaagd een valide onderwijsconcept te ontwikkelen. Hoewel in beginsel de school humanistisch gedenomineerd is, wordt het humanisme op De Amsterdamse MAVO primair als een pedagogisch onderwijsconcept benaderd en secundair als een levensbeschouwing. Dat komt er in de praktijk op neer dat leerlingen actief worden gevormd in hun mens zijn en menselijkheid. Zelfontplooiing, floreren en in staat zijn je betekenisvol te verhouden tot anderen en de omgeving gaat niet vanzelf. Het pedagogisch handelen van de docent en het onderwijsconcept is daarop gericht.

3.3 Kwalificatie, burgerschap en vorming

Als logisch gevolg van onze visie en grondslag vinden wij niet alleen kwalificatie belangrijk, maar ook burgerschap en persoonlijke vorming. *Kwalificatie* is het opdoen van cognitieve vaardigheden en kennis, *burgerschap* is de leerling voorbereiden op zijn rol als toekomstig burger in de samenleving en *vorming* is de persoonlijke ontwikkeling van de leerling. Kwalificatie, burgerschap en vorming zijn

sterk met elkaar verweven, ze versterken elkaar en zorgen samen voor de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van kennis, vaardigheden en houdingen.

3.3.1 Kwalificatie

Om leerlingen kennis en vaardigheden te laten opdoen, bieden wij een breed, goed en degelijk onderwijsprogramma aan gebaseerd op de kerndoelen van het VO. Bij kwalificatie gaat het om cognitieve resultaten, gemeten in toetsen en examens en uitgedrukt in cijfers. Het einddoel is het halen van mavo-diploma. De school heeft een motiverende leercultuur. Er is veel ruimte en stimulans om goed je best te doen en boven jezelf uit te stijgen.

Van docenten op De Amsterdamse MAVO wordt verwacht dat zij activerende, afwisselende en inspirerende werkvormen gebruiken. Dit al dan niet in combinatie met de inzet van digitale leermiddelen en multimedia. Zie ook hoofdstuk 6.

Het onderwijsprogramma geeft ook ruimte aan leerlingen om op verschillende niveaus te werken. Dit gebeurt tijdens de reguliere lessen, maar ook op een vast moment in de week waar leerlingen deelnemen aan de zogenaamde VVV-uren.

VVV staat voor: Verbeteren, Verdiepen en Verbreden. Verbeteren en verdiepen kan alleen op de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde. Leerlingen krijgen iedere periode voor deze uren een persoonlijk rooster.

Tijdens het verbeteruur volgen leerlingen een vaste periode een kernvak waar ze niet zo goed in zijn, met als doel de basis van dit vak te verstevigen.

Tijdens het verdiepingsuur volgen leerlingen een kernvak waar ze juist goed in zijn met als doel dit vak op een hoger niveau te krijgen.

Tijdens het verbredingsuur kunnen leerlingen kiezen uit een gevarieerd programma van activiteiten die buiten het normale lesprogramma vallen. Er kan gekozen worden uit thema's: sport, kunst, cultuur, ontspanning, koken en wetenschap & techniek.

Wanneer een leerling maar één verbeter- of verdiepingsuur hoeft te volgen is er ruimte om tijdens de VVV-uren een huiswerkuur te volgen of een studievaardigheidsuur. Bij het huiswerkuur gaat een leerling zelfstandig aan de slag onder begeleiding van een docent en kan hij/zij de begeleidende docent om hulp vragen daar waar nodig. Voor het studievaardigheidsuur worden leerlingen uitgenodigd die extra hulp nodig hebben bij plannen/organiseren van huis- en schoolwerk, buiten de de aangeboden lessenreeksen 'leren leren' tijdens het mentoruur.

3.3.2 Burgerschap

Burgerschap betekent dat leerlingen deel uit leren maken van sociale, culturele en politieke structuren. Burgerschap ontstaat niet vanzelf. Er zijn, zoals eerder genoemd, allerlei signalen dat de democratische gezindheid van burgers niet langer voor iedereen vanzelfsprekend is. Populisme en individualisering nemen toe waardoor mensen zich minder verbonden voelen met onze samenleving. Het doel van burgerschap is dat onze leerlingen zich een volwaardig lid van onze maatschappij voelen, maar ook dat ze mee kunnen doen en zich actief inzetten voor hun rechten en plichten. De leerlijnen democratie, mensenrechten en participatie vormen daarom de rode draad in ons onderwijsprogramma en zijn waar mogelijk gekoppeld aan de actualiteit.

Als wij willen dat onze leerlingen actief gaan meedoen in de samenleving, dan moeten we hen wel leren hoe ze dat moeten doen. Dat lukt niet alleen met theoretische kennis, maar zelf doen en ervaren is daarbij essentieel. Daarom werken wij gedurende het schooltraject met participatieprojecten. In deze projecten leren de leerlingen in de praktijk hoe democratische besluitvorming werkt, ze leren democratische principes toe te passen, initiatief te nemen, ergens verantwoordelijk voor te zijn en samen te werken met anderen. De participatieprojecten zijn vakoverstijgend, worden voorbereid door verschillende vakken en zijn volledig geïntegreerd in het lesprogramma. Tijdens deze projecten worden kennis en vaardigheden opgedaan en worden houdingen ontwikkeld die nodig zijn om een actieve rol te kunnen spelen in eigen leefomgeving en in de samenleving. De kennis en vaardigheden nemen in complexiteit toe: eerst meedoen, dan meedenken en vervolgens meebeslissen.

De afgelopen vier jaar is ons humanistisch burgerschapsonderwijs uitgegroeid tot een samenhangend vakoverstijgend programma. De Amsterdamse MAVO wil nu onderzoeken wat de effecten zijn van ons burgerschapsonderwijs op de leerlingen. De afgelopen vier jaar hebben we verschillende meetinstrumenten ingezet, onder andere de Rovict burgerschapsvragenlijst van de UvA en is er een meting gedaan tijdens een promotieonderzoek van de UvA over de inzet van het gebruik van het spel Terra Nova. Dit heeft voor ons onvoldoende data gegenereerd om (wetenschappelijk) vast te kunnen stellen dat onze leerlingen een (kennis)voorsprong hebben ten aanzien van leerlingen van andere scholen en dat zij beter geëquipeerde burgers zijn geworden.

Toch denken wij dat dit wel het geval is omdat wij bij onze leerlingen een grote mate van interesse in en betrokkenheid bij onze maatschappij zien. Daarnaast beschikken zij over een degelijke kennis van de actualiteit en de politiek. Ook zien we dat burgerschapskennis bijdraagt aan het zelfvertrouwen van veel leerlingen en dat 95% van de leerlingen kiest voor het examenvak Maatschappijkunde. Wij denken dat intensief burgerschapsonderwijs zoals ingericht op De Amsterdamse MAVO bijdraagt aan het floreren van onze leerlingen en het vergroten van kansen in de maatschappij.

De komende vier jaar zal ingezet worden op een samenwerking met de Universiteit van Humanistiek om de effecten van ons burgerschapsonderwijs te meten.

Dit betekent dat de doelen die wij nastreven beschreven en gestandaardiseerd moeten worden en vervolgens gemeten. De vraag die daarbij komt kijken is of, wanneer je jezelf vergelijkt met de standaarden die je nastreeft, dit toe te schrijven is aan het eigen onderwijs. Om dit te ondervangen moet gebruik gemaakt gaan worden van de expertise van een onafhankelijke wetenschappelijke adviesgroep.

Er zijn verschillende methoden om data te genereren. We kunnen gebruik maken van meetinstrumenten die we zelf gaan ontwikkelen, focusgroepen met leerlingen en gebruik maken van onze eigen burgerbordopdrachten (zie Burgerbord 3.5). Om dit onderzoek op poten te zetten moet gekeken worden waar middelen gegenereerd kunnen worden. Dit zou kunnen door de aanvraag van een teambeurs, keuzes maken in de begroting en het aanvragen van beurzen al dan niet in samenwerking met andere onderwijsinstellingen.

In schooljaar 2020-2021 wordt een start gemaakt met de samenwerking met de UvH. Tot die tijd zullen we de Rovict vragenlijsten van de UvA inzetten.

3.3.3 Vorming

Gedurende het schooltraject wordt er veel aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen. Vorming is een essentieel onderdeel van ons onderwijs. Vorming wil zeggen dat leerlingen leren wie ze zijn en wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Bij vorming gaat het om zelfreflectie, het ontwikkelen van een levensvisie en een levenshouding. De leerling wordt per periode in zijn persoonlijke ontwikkeling begeleid door middel van mentorgesprekken. Een belangrijk referentiekader wordt gevormd door onze vijf humanistische kernwaarden.

Iedere periode hebben de leerlingen een voortgangsgesprek met de mentor. Hierin worden onder andere eventuele aandachtspunten voor de volgende periode besproken.

Het waardenweb van De Amsterdamse Mavo

Het waardenweb, is een reflectie-instrument waarmee leerlingen inzichtelijk kunnen maken hoe eigen en elkaars gedrag kunnen worden gerelateerd aan gedragsregels, geldende normen, achterliggende persoonlijke waarden en grondwaarden van waaruit de school vertrekt. Dit waardenweb stellen de leerlingen samen bij het vak Levensbeschouwing & Omgangskunde, maar heeft betrekking op het hele proces van humanistische burgerschapsvorming van een periode.

De Amsterdamse MAVO als waardengemeenschap

Uitgangspunt is dat de school als een waardengemeenschap wordt gezien. Leerlingen en medewerkers maken met elkaar het leefklimaat van de school en delen dezelfde waarden. Dit geldt overigens ook voor een deel van de leefregels (normen). Dit leefklimaat is een uitdrukking van de grondwaarden van de school. Voor de school zijn dat de vijf humanistische grondwaarden. De waarden zijn kernachtig vervat in het motto 'zelf denken, samen leren'.

De grondwaarden van de Amsterdamse MAVO staan in nauwe relatie tot burgerschapsvorming en het ideaal van brede vorming. Zoals hierboven onder het kopje burgerschap reeds weergegeven, zijn mensenrechten en democratie doorlopende leerlijnen in het curriculum van de school, zij komen expliciet binnen de gegeven vakken in elke periode aan de orde.

De Amsterdamse MAVO streeft naar morele ontwikkeling van haar leerlingen aan de hand van de grondwaarden die de school belangrijk vindt. In deze visie spreekt men niet van waardenoverdracht, maar van waardenontwikkeling. De school probeert dus de waardenontwikkeling van haar leerlingen te beïnvloeden. Waarden krijgen echter pas betekenis als een leerling deze weet in te passen in zijn of haar persoonlijke levensovertuiging. Dat gebeurt het meest effectief als een leerling zelf de keuze maakt voor een bepaalde waarde, met andere woorden: zijn of haar waarden zelf 'ontdekt'. In een school als waardengemeenschap, waar de geldende waarden duidelijk zijn, wordt de leerling hiertoe uitgedaagd.

3.4 Schooleigen vakken

De Amsterdamse Mavo heeft een aantal schooleigen vakken ontwikkeld die ten dienste staan van het burgerschapsonderwijs en humanistische vorming.

Maatschappij & Participatie

M&P is het vak waar de leerlijnen democratie en mensenrechten centraal staan, waar ingesprongen wordt op de actualiteit en waar de voorbereidingen voor de participatieprojecten plaatsvinden. Op

deze manier leggen leerlingen een stevige basis voor burgerschapsvorming en het opdoen van (participatie)vaardigheden. Wij hebben ervoor gekozen om dit vak in de onderbouw twee lessen per week aan te bieden. Ook kan dit vak andere vakken ondersteunen waar nodig.

Vanaf leerjaar 3 wordt M&P opgevolgd door maatschappijleer en maatschappijkunde.

Maatschappijleer wordt in jaar 3 afgesloten met verplicht schoolexamens en is het eerste eindexamencijfer.

Het vak maatschappijkunde is een apart vak en verplicht in het derde jaar. In het vierde jaar kunnen leerlingen hier eindexamen in doen.

Sport & Organisatie

In dit vak wordt niet alleen gewerkt aan de fysieke vaardigheden van de leerlingen, maar wordt sport ook gebruikt als middel om doelstellingen op andere terreinen te bereiken. Leren leiding geven aan een groep, het houden van presentaties voor een groep, leren samenwerken en overleggen. Ook besteden we in deze lessen aandacht aan weerbaarheid, omgaan met winst en verlies, tegenslagen en omgaan met conflictsituaties.

Levensbeschouwing & Omgangskunde

In dit vak staat de persoonlijke ontwikkeling van de leerling centraal en hoe de leerling zich verhoudt tot anderen. Er is veel aandacht voor waardenontwikkeling, kritische reflectie op levensbeschouwing en humanistische vorming. In dit laatste staan de vijf kernwaarden van ons humanisme, kennis over verschillende culturen en achtergronden centraal. Dit vak wordt in de onderbouw een uur per week gegeven.

3.5 Doorlopende leerlijnen Mensenrechten, Democratie en Participatie

De Amsterdamse MAVO zet zich met zijn onderwijsconcept en curriculum structureel in voor deze noodzakelijke maatschappelijke betrokkenheid en de gewenste actieve participatie. Dit doen wij mede door eerder genoemde participatieprojecten en doorlopende leerlijnen op het gebied van democratie en mensenrechten.

Er wordt vakoverstijgend gewerkt vanuit drie verschillende doorlopende leerlijnen: mensenrechten, democratie en participatie. De doorlopende leerlijnen zijn thematisch opgebouwd per periode. Deze leerlijnen beginnen in de eerste periode van het eerste jaar en eindigen halverwege het vierde jaar. Iedere periode worden er voor deze leerlijnen leerdoelen geformuleerd en die worden per periode afgetoetst. Deze toetsing kan een schriftelijke overhoring zijn, maar kan ook een project of een voordracht zijn. Alle vakken dragen bij aan deze leerlijnen en de toetsing kan dus per periode bij een ander vak plaatsvinden. Dit zijn geen extra opdrachten, maar maken deel uit van het reguliere curriculum van ieder vak.

3.6 Participatieprojecten

Door in contact te komen met verschillende sociale groepen buiten de school willen wij de vaardigheden van de leerlingen inzetten om te 'oefenen' in hun participatie in de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan ouderen en nieuwkomers. Tegelijkertijd willen wij het inlevingsvermogen bij leerlingen stimuleren door nieuwsgierigheid aan te wakkeren en te leren begrijpen waar sociale verschillen vandaan komen en begrip leren tonen voor verschillen in seksualiteit, gender,

sociaal-economische achtergronden en religieuze achtergronden. Onder diversiteit verstaan we dan ook verschillen in identiteiten als sekse, sociale klasse, talent en afkomst.

Dat betekent ook dat leerlingen context leren begrijpen bij onder andere de sociale vakken van de school als Maatschappij & Participatie, geschiedenis en Levensbeschouwing & Omgangskunde.

3.6.1 Schoolprojecten

Deze projecten vinden plaats binnen de school. Iedere leerling heeft gedurende het eerste leerjaar een schoolparticipatieproject. Dit vindt plaats in en rondom de school. Iedere leerling heeft wel een bepaalde interesse of vaardigheid die aansluit op taken die gedaan of georganiseerd moeten worden om de school draaiende te houden. De leerlingen kunnen kiezen uit een diverse mogelijkheden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld: kantinebeheer, organisatie van ouderavonden, vormgeving en aankleding binnen de school, ICT beheer, technische klussen, schoolfotografie, organisatie talentenshow, sportdagen organiseren, de moestuin onderhouden, zitting in het duurzaamheidsteam of zorgen voor het materiaal van de pannakooi. Verder kunnen leerlingen zelf projecten aandragen. Leerlingen gaan dus zelf mee vorm geven aan hun school en dragen daarbij ook verantwoordelijkheid. Zij zijn een heel jaar verantwoordelijk voor hun project. Het vak 'participatie' staat in het eerste jaar een uur per week op het rooster en de participatiegroepjes worden begeleid door een docent. De focus ligt in het eerste jaar vooral op meedoen in de school.

3.6.2 Maatschappelijke projecten

Dit is participeren binnen of buiten de school. Deze projecten starten in de loop van het eerste jaar. Bijvoorbeeld een buurtproject waarbij de leerlingen iets organiseren voor de buurt om elkaar te leren kennen of een activiteit in een bejaardentehuis, vereniging of andere maatschappelijke instelling. Het eerste jaar doen we een maatjesproject rondom een thema. Meedoen is hier het belangrijkste. In het tweede jaar wordt het maatjesproject vervolgd met een nieuwe doelgroep zoals nieuwkomers waarbij van leerlingen verwacht wordt dat ze meedenken over de participatie.

In leerjaar 3 zetten leerlingen zich in voor maatschappelijke organisaties in de buurt tijdens het zogenaamde *DAM doet!* project. Hier is er sprake van meebeslissen door de leerlingen. Ook is er een XXL Puberuil met een school in Friesland waarbij het elkaar leren kennen en het omgaan met vooroordelen tussen stad en platteland centraal staan.

3.7 Het Burgerbord

Het Burgerbord is een door de school zelf ontwikkeld persoonlijk online platform voor de leerlingen. Het is een persoonlijk digitaal burgerschapsportfolio dat de leerling gedurende zijn schoolcarriere vult en evalueert. Aan het einde van het vierde leerjaar toont de leerling aan 'burgerproof' te zijn. In de onderbouw hebben leerlingen een uur per week Burgerbord-les. Dit vak staat centraal in het burgerschapsonderwijs en humanistische vorming van De Amsterdamse MAVO.

In het Burgerbord-lesuur wordt vooruit gekeken en gereflecteerd op ons burgerschapsonderwijs waar alle reguliere vakken iedere periode aan meedoen. In de lessen worden de onderwerpen van de drie doorlopende leerlijnen mensenrechten, democratie en participatie behandeld. Leerlingen kijken naar de raakvlakken tussen opdrachten in en tussen vakken. Leerlingen uploaden opdrachten en bewijsstukken onder supervisie van de docent. Bij Burgerbord krijgen de leerlingen inzicht in de

samenhang binnen het humanistisch burgerschapsonderwijs.

In het derde en vierde leerjaar wordt het Burgerbord ingezet om participatie- en LOB-activiteiten te registreren en te evalueren. De leerlingen sluiten het vierde leerjaar af met een terugblik op vier jaar DAM. Voor meer info zie www.burgerbord.nl

3.8 Internationalisering

Steeds vaker begeven we ons in sociale omgevingen waarbij we in aanraking komen met andere talen, achtergronden en verwachtingen. Van leerlingen nu en in de toekomst wordt dan ook verwacht dat zij internationaal competent zijn. Dat gaat verder dan informatie juist kunnen interpreteren en je gewenst gedragen in verschillende sociale situaties, zowel in binnen- als buitenland, maar behelst ook:

- kennis van vreemde talen.
- kennis van de belangrijkste ontwikkelingen in de wereld(geschiedenis).
- begrip van de effecten van globalisering en opkomende economieën.
- kennismaken en kunnen omgaan met andere leefwerelden, andere culturen, zowel in andere landen als de eigen woonplaats of elders in Nederland.
- mobiliteit, in de vorm van uitwisseling met leeftijdsgenoten in het buitenland, is een belangrijke manier om deze kennis in de praktijk toe te passen en interculturele vaardigheden te verwerven.

Er is een werkgroep internationalisering opgezet om voor de komende vier jaar de doelen van internationaliseren te beschrijven, een bijbehorend beleidsplan te maken, middelen te genereren en het opzetten van een Internationaal Humanistisch onderwijsnetwerk (IHEO).

De toekomstig te ontwikkelen Internationaliseringsprojecten zullen gericht zijn op:

- ontmoeting
- humanistische vorming
- culturele vorming
- burgerschap

Zie verder beleidsplan 'Internationaliseren'.

3.9 Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

De visie op LOB is verbonden met de visie van de school in het algemeen. LOB raakt aan de kern van waar het in ons onderwijs omdraait: actief participerende wereldburgers die ook qua werken en leren een plek vinden die past bij hun ambities en talenten. LOB is daarmee meteen een integraal onderdeel van ons onderwijs.

Het ontwikkelen van de vijf wettelijke loopbaancompetenties (zie werkplan LOB) vormt daarbij het uitgangspunt. Er is een doorlopende leerlijn (*ik en mijn toekomst*) binnen het mentoraat die zich richt op loopbaanontwikkeling en aansluit bij het loopbaandossier. Dit is een wettelijk verplicht onderdeel van het examenprogramma. Alle leerlingen moeten een dossier maken tijdens hun opleiding. Het loopbaandossier bestaat uit een samenhangend geheel van opdrachten en activiteiten die in het teken staan van loopbaanontwikkeling. Alle opdrachten zijn beschreven en terug te vinden in het DAM loopbaandossier op het Burgerbord. Het LOB-beleidsplan dient hierbij als onderlegger.

3.10 Brugklas

Om de overgang van basisschool naar De Amsterdamse MAVO goed te laten verlopen, zijn er diverse contactmomenten voor ouders en leerlingen. leerlingen en ouders moeten geïntroduceerd worden in alle facetten van de gemeenschap die wij zijn als school. Nieuwe leerlingen en hun ouders moeten zich snel thuis voelen en er moet afstemming zijn van de wederzijdse verwachtingen. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is het geven van adequate informatie vooraf. Dit doen we op de volgende manieren.

- **Informatievoorziening.** Deze is beschikbaar op de website, in folders die bij de basisscholen liggen, op de open avonden en komt aan de orde in het intakegesprek. In het intakegesprek wordt ruim de tijd genomen om in te gaan op de visie van de school en de wederzijdse verwachtingen. Aan ouders wordt gevraagd of en hoe zij willen participeren binnen de school. Betrokken participatie leidt tot een zekere identificatie van leerlingen en ouders met de school. Dit gevoel van eigenaarschap is belangrijk bij het bevorderen van de veiligheid op school.
- **Introductiedag.** Binnen de kernprocedure van de gemeente Amsterdam is een vaste introductiedag vóór de zomervakantie afgesproken om leerlingen kennis te laten maken met de school en klas. Op De Amsterdamse MAVO doen we dit een dagdeel en is deze gericht op kennismaking en samenwerking. Tegelijkertijd is het een hernieuwde kennismaking met de uitgangspunten van de school en de rol van de leerlingen daarin.
- **Introductieweek.** In de eerste schoolweek van het schooljaar vindt een (interactieve) introductieweek in de school plaats. In deze week worden afwisselend vakken geïntroduceerd en les gegeven. Ook worden introductieactiviteiten gedaan waarbij de leerlingen hun eerste participatieproject kiezen.
- **Algemene ouderavond.** Deze wordt georganiseerd nadat de lessen vier weken onderweg zijn.
- **Interactieve oudermiddag met aansluitend een informatieronde.** Na drie maanden is er een interactieve oudermiddag waarbij alle leerlingen lesgeven aan de ouders van hun eigen klas.

3.11 Leermiddelen

Op de Amsterdamse MAVO wordt gewerkt met leer- en werkboeken en papieren agenda's. Tevens maken wij veelvuldig gebruik van digitale leermiddelen. Ieder leerling heeft de beschikking over een gepersonaliseerde Chromebook. Een toename in het gebruik van digitale leermiddelen maakt het ook noodzakelijk om leerlingen beter bewust te maken van de nadelen van digitalisering en het gebruik van internet en sociale media (mediawijsheid). Dit komt regelmatig terug in het mentoraat.

3.12 Ouder- en leerlingtevredenheid

Behalve cijfers over rendement en resultaat zijn ook gegevens over de tevredenheid van leerlingen, ouders en andere betrokkenen van belang. Jaarlijks worden leerlingen uit alle jaarlagen en hun ouders geënquêteerd over de gang van zaken op school.

Op de website Vensters voor Verantwoording worden de op twintig indicatoren gebaseerde feiten en cijfers van middelbare scholen gepubliceerd. Dit biedt openheid over resultaten, onderwijsbeleid, kwaliteit en bedrijfsvoering. Ook maakt dit een vergelijking op landelijk niveau mogelijk en geeft het belanghebbenden van de school een beeld van ons onderwijs.

Uit de tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en ouders over de school en de veiligheid blijkt dat De Amsterdamse MAVO al vier jaar bij de 25% best presterende scholen van Nederland zit.

3.12 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 6

Het implementeren en bewaken van een breed, goed en degelijk onderwijsprogramma op het gebied van kwalificatie

Continuering beleidsvoornemen 7

Verdere ontwikkeling van activerende en afwisselende werkvormen in de les

Continuering beleidsvoornemen 8

Onderwijsprogramma dat ruimte geeft aan leerlingen om op verschillende niveaus te werken

Continuering beleidsvoornemen 9

Bevorderen van burgerschap

Continuering beleidsvoornemen 10

Het (door)ontwikkelen van nieuwe, door DAM ontworpen, doorlopende leerlijnen die participatie en democratisch burgerschap bevorderen

Continuering beleidsvoornemen 11

Streven naar een optimale persoonlijke vorming van de leerlingen

Continuering beleidsvoornemen 12

Streven dat de school als een waardengemeenschap wordt gezien. Leerlingen en medewerkers maken met elkaar het leefklimaat van de school

Beleidsvoornemen 13

De continuering van het sociaal veiligheidsteam door leerlingen

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 3a

Implementeren van het loopbaandossier en onderdeel maken van het Burgerbord

Waarom

LOB is een wettelijk verplicht onderdeel van het examenprogramma en moet structureel terugkomen binnen de schoolloopbaan.

Resultaat

Leerlingen hebben aantoonbaar bewust en actief een loopbaandossier opgebouwd.

Wie

Directie en docenten, leerlingen en ouders

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3b

Tot stand brengen van een internationaal humanistische onderwijsnetwerk in het kader van internationaliseren

Waarom

Op leerlingniveau: samenwerken met anderen bevorderen, participatie en humanisering in een grotere context plaatsen.

Als professionalisering: inspireren hoe humanistisch/ burgerschapsonderwijs in het buitenland wordt aangeboden.

Resultaat

Een samenwerkingsverband/ netwerk met 'humanistische' scholen. Duurzame projecten en contacten die voor een langere termijn een verbintenis aangaan met onze school

Wie

Directie en docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3c

Ontwikkelen beleidsplan internationaliseren

Waarom

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

DAM wil een geïntegreerd en evenwichtig internationaliseringsprogramma

Resultaat

Een plan waarmee we de komende jaren gaan werken.

Wie

Directie en docenten

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3d

Een samenwerking opzetten met de UvH voor het meten van de effectiviteit van ons burgerschapsonderwijs

Waarom

School wil weten of het burgerschapsonderwijs effectief is

Resultaat

School kan aantoonbaar over evidence based resultaten van het burgerschapsonderwijs overleggen

Wie

Directie en docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3e

Het formuleren van eigen doelen voor ons burgerschapsonderwijs

Waarom

We willen de effecten van ons burgerschapsonderwijs kunnen meten

Resultaat

Aan de hand van een wetenschappelijk onderbouwd onderzoek dat onze manier van burgerschap geven effect heeft op de leerlingen en zelfs kansenbevorderend is.

Wie

Directie en docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3f

Het formuleren van eigen standaarden passend bij de geformuleerde doelen van ons burgerschapsonderwijs

Waarom

We willen de effecten van ons burgerschapsonderwijs kunnen meten

Resultaat

De geformuleerde standaarden die onderdeel vormen van de te ontwikkelen meetinstrumenten.

Wie

Directie en docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 3g

Meetinstrumenten ontwikkelen voor ons burgerschapsonderwijs

Waarom

School wil meetbare resultaten kunnen overleggen van haar burgerschapsonderwijs

Resultaat

Betrouwbare meetinstrumenten

Wie

Directie en docenten en leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

Beleidsvoornemen 3h

Aantonen dat ons burgerschapsonderwijs relevant en meetbaar is.

Waarom

School denkt dat burgerschapsonderwijs effect heeft op kansengelijkheid van leerlingen

Resultaat

Een studie die aantoont dat het burgerschapsonderwijs van De Amsterdamse MAVO bijdraagt aan het welbevinden, floreren en maatschappelijke kansen biedt voor de leerlingen

Wie

Directie en docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

4 Leerlingenzorg en -begeleiding, passend onderwijs

4.1 Uitgangspunten

De Amsterdamse MAVO is een kleine school waar iedere docent iedere leerling kent.

Leerlingbegeleiding is daarom niet een zaak van specialisten, maar gaat het hele team aan. De begeleiding van leerlingen vindt in eerste aanleg plaats door de mentor. Hij of zij is altijd het eerste aanspreekpunt voor zowel leerlingen als ouders. Leerlingen die meer begeleiding nodig hebben dan de vakdocent en mentor kunnen geven, worden aangemeld bij de zorgcoördinator. Als het nodig is, wordt het Zorg- en adviesteam (ZAT) ingeschakeld. Dit team bestaat uit zorgcoördinator, Ouder- en kindadviseur (OKA), schoolarts en de leerplichtambtenaar.

In een enkel geval zal er meer tijd en expertise nodig zijn om tot een oplossing te komen. Er zal dan op school gezocht worden naar specifieke begeleiding door (externe) specialisten. De organisatie van de leerlingenzorg is terug te vinden in het zorgprofiel van de school.

De afgelopen vier jaar hebben we een toename gezien van het aantal leerlingen dat meer zorg nodig heeft. De aantrekkingskracht van de school op leerlingen met een zorgbehoefte ligt onder andere in de kleinschaligheid, de duidelijke structuur en de veiligheid. De komende vier jaar zal de zorgstructuur verder uitgebreid worden. Dat betekent substantieel meer fte voor de zorgcoördinator, het aanstellen van een vaste trainer die trainingen op maat geeft en een één op één begeleider die ingezet kan worden voor leerlingen met specifieke leerbehoeften.

De Amsterdamse MAVO is en blijft echter een reguliere school. Dat betekent dat met de inzet van de extra middelen de school aan het plafond zit qua financiering en zorgverlening.

Het schoolbestuur is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. Dit is een vereniging waarin 26 schoolbesturen met ruim tachtig scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samenwerken aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs.

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangt onze school ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. Met deze middelen biedt de school ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen. De doelmatige besteding van middelen wordt verantwoord aan het Samenwerkingsverband. Iedere school binnen het Samenwerkingsverband definieert een eigen zorgprofiel, het schoolondersteuningsprofiel (SOP), waarin staat aangegeven op welke wijze de

school invulling geeft aan het bieden van passend onderwijs en waar haar grenzen liggen. Zie verder ons schoolondersteuningsprofiel.

4.2 Gezonde school

In onze samenleving is het makkelijk om ongezond te leven. Snoep en snacks zijn goedkoop en overal verkrijgbaar en computer- en schermgebruik zorgen ervoor dat kinderen minder bewegen. De omgeving van het kind heeft hierin een verantwoordelijkheid. Scholen kunnen bijdragen aan een gezonde leefstijl door een aantal maatregelen te nemen. De nadruk ligt hier op bijdragen. Dit kan de school niet alleen. Leerlingen gezond en fit houden vergt een inspanning van iedereen uit de omgeving van het kind. De Amsterdamse MAVO werkt samen met externe partners zoals de GGD, Het Voedingscentrum, de VU, Jellinek en de gemeente Amsterdam. Er zijn een aantal (gezamenlijke) uitgangspunten geformuleerd zoals het gezond houden van de kantineverkoop, gezondheidslessen in het curriculum, voorlichting van de GGD aan ouders en het stimuleren van sporten.

4.3 Taal- en rekenbeleid algemeen

Op De Amsterdamse MAVO worden het leerproces en de leeropbrengsten van de leerlingen nauwlettend gevolgd. Hiertoe worden onder andere op het gebied van de Nederlandse en Engelse taal, wiskunde en rekenen Citotoetsen afgenomen in het eerste tot en met het derde leerjaar.

Met het gebruik van de Citotoetsen wil De Amsterdamse MAVO:

- Inzicht krijgen in het niveau van de leerling.
- In kaart brengen hoe de leerling zich ontwikkelt en de leervorderingen van de leerling meten.
- De onderwijsbehoefte van de leerling vaststellen.

Daarnaast kan de school met behulp van de methodeonafhankelijke toetsen vaststellen of het vereiste taal-en rekenniveau, zoals bepaald in de Wet referentieniveaus (2010), door de leerlingen behaald wordt. Wanneer de resultaten van de toetsen structureel afwijken van de norm (positief danwel negatief), dan worden er door de betrokken vakdocenten gezamenlijke interventies afgesproken. Deze interventies kunnen zijn:

- Meer tijd besteden aan het vak. Bijvoorbeeld binnen de VVV-uren.
- Instructiewijze aanpassen.
- Methodeaanbod uitbreiden.

4.4 Rekenbeleid

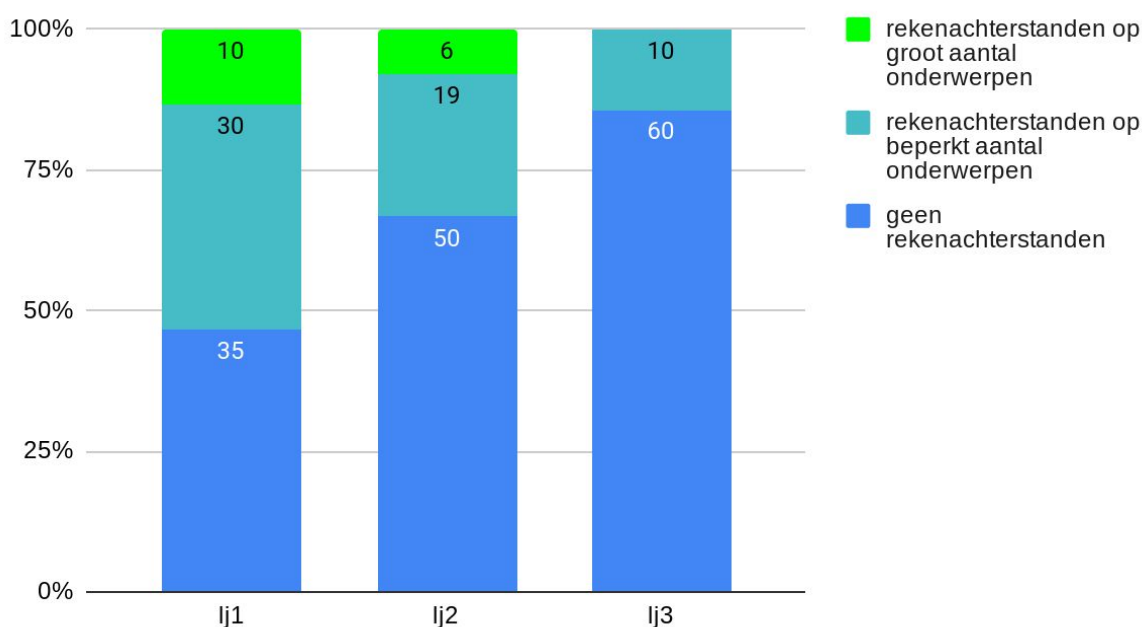
Het rekenonderwijs op de Amsterdamse Mavo is geënt op het ontwikkelen van een gedegen functionele gecijferdheid en tevens het toepassen van deze gecijferdheid in alledaagse situaties. Het einddoel voor alle leerlingen is het in vierde jaar behalen van het 2F referentieniveau. Aanpassing en aanscherping van het huidige rekenbeleid is noodzakelijk, omdat de school inmiddels vier jaar bestaat en de leerlingen een volledige rekenonderwijs cyclus hebben genoten. Er is derhalve sprake van een completer beeld van de ontwikkeling van de rekenvaardigheden van de leerlingen. Daarnaast is de afschaffing van de rekentoets een directe aanleiding om te formaliseren op welke

wijze de kwaliteit van het rekenonderwijs wordt geborgd. De afgelopen vier jaar hebben we gewerkt om een basis neer te zetten voor een degelijk rekenbeleid. We hebben gezien dat we elk jaar met een zwakke rekenpopulatie te maken hebben. Onze leerlingen zitten bij binnenkomst op DAM gemiddeld genomen ruim onder het landelijk gemiddelde rekenniveau. De afgelopen jaren hebben we verlengde instructie in de lessen en VVV-verbeter uren in jaar 1 en jaar 2 ingezet om te werken aan deze rekenachterstanden. Onze eerste lichting leerlingen heeft de rekentoets 2F in één keer behaald, wat aangeeft dat we goed op weg zijn als het gaat om het inrichten van ons rekenonderwijs. Toch denken we dat we naast de VVV-uren nog andere middelen kunnen inzetten om zwakke rekenaars te helpen.

De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het rekenonderwijs ligt in de eerste plaats bij de sectie wiskunde. In de dagelijkse praktijk zijn ook nask en economie structureel betrokken bij het geven van rekenonderwijs enerzijds en bij het uniformiseren van de rekenstrategieën anderzijds. Docenten ervaren een behoorlijk groot niveauverschil bij brugklasleerlingen die hun middelbare schoolperiode starten op DAM. De opbouw van het rekenonderwijs op DAM is daarom op gericht om in het eerste jaar vanuit een gedegen analyse eventuele achterstanden vroegtijdig te signaleren. De voortgang van alle leerlingen zullen we verwerken in een database.

Met behulp van extra digitale ondersteuning is het doel om deze achterstanden in dat jaar weg te werken. Bij een aantal leerlingen zal dit een uitloop hebben naar het tweede jaar. Het doel is om na het tweede jaar geen leerlingen met grote rekenachterstanden meer te hebben. Het derde en het vierde jaar staan in het teken van het bijhouden van de rekenvaardigheden. Het staafdiagram hieronder geeft een beeld van de wenselijke situatie per start van het leerjaar.

wenselijke ontwikkeling rekenachterstanden

In beginsel is het rekenonderwijs in het eerste jaar volledig geïntegreerd in de wiskundelessen. In het tweede en derde jaar komen daar nask en economie bij. Naast de reguliere lessen worden leerlingen met rekenachterstanden extra ondersteund. Wij categoriseren drie groepen leerlingen;
 1) de leerlingen zonder achterstanden

- 2) de leerlingen met achterstanden op enkele onderwerpen
- 3) de leerlingen met achterstanden op een groot aantal onderwerpen.

De eerste categorie heeft geen extra inzet nodig en heeft voldoende aan het rekenonderwijs dat wordt gegeven binnen de wiskundelessen.

Leerlingen die op enkele onderdelen een achterstand ondervinden, worden één lesuur per week (het vvv-uur) extra ondersteunt op desbetreffende onderdelen.

De leerlingen die structurele achterstand hebben, krijgen daarnaast toegang tot een online rekenmethode. Deze methode past zich aan op de specifieke achterstanden per leerling. Dit stelt de leerling in staat om zeer efficiënt te werken aan het terugbrengen van zijn of haar rekenachterstand.

In de onderbouw is het streven om in het eerste jaar zoveel mogelijk rekenachterstanden te hebben weggewerkt. De inzet daarbij is intensief. Bij die paar leerlingen waar dit na het eerste jaar nog niet gelukt is, wordt de inzet in het tweede jaar gecontinueerd.

In de bovenbouw is het doel om de rekenvaardigheden te onderhouden. Leerlingen kunnen in het vierde jaar het vak wiskunde (en daarmee het rekenonderwijs) laten vallen. De keuze daartoe maken zij in het derde jaar aan het eind van periode 2. De laatste periode van het derde jaar worden de leerlingen daarom opgedeeld in twee groepen. Het deel van de leerlingen dat wiskunde laat vallen, zal in de laatste periode intensief rekenonderwijs krijgen. Aan het eind van het derde jaar maken deze leerlingen een rekentoets. Leerlingen die examen doen in wiskunde maken in het vierde jaar een reken-PTA, dat onderdeel is van het wiskunde-pta van het vierde jaar.

Het borgen van de kwaliteit voor wat betreft rekenonderwijs, gebeurt door een op maat gemaakt rekenonderwijs voor leerlingen met een achterstand enerzijds, en een intensieve en continue monitoring van de ontwikkeling van de leerling van de betrokken docenten anderzijds. Buiten het continu bewaken van de rekenontwikkeling per leerling, vindt er ieder geval één rekenoverdracht plaats aan het begin van leerjaar 1 (nulmeting), aan het eind van leerjaar 1, aan het eind van leerjaar 2 en aan het eind van periode 2 van leerjaar 3. Bij deze bijeenkomsten zullen de docenten iedere leerling met grote of kleine achterstanden, bespreken.

Mastery Learning bij rekenen

Voor leerlingen met een rekenachterstand wordt Mastery Learning ingezet in de vorm van Rekentuin en Smart rekenen. Mastery learning is een evidence based methode waaruit blijkt dat het aanleren van mastery learning een effectieve interventie is. Laagpresteerders profiteren meer van deze leerstrategie dan hoogpresteerders. De kern van deze leerstrategie is dat leerlingen zich eerst een klein, duidelijk gedefinieerd onderwerp meester moeten maken, voordat ze naar het volgende onderwerp kunnen gaan. De leerlingen doen dit in hun eigen tempo. Mastery Learning heeft het meeste effect bij laagpresterende leerlingen.

Voor het hele rekenbeleid zie [Rekenbeleid 2020 - 2024](#).

4.5 Taalbeleid

Taalvaardigheid is een belangrijke factor voor het algehele schoolsucces van leerlingen. Taalvaardige leerlingen behalen doorgaans betere resultaten dan kinderen die moeite hebben met de taal. Dit is niet alleen bij taalvakken, maar bij alle (zaak)vakken het geval (Verhallen, 2008).

Doel & uitgangspunten

Het taalbeleid op De Amsterdamse MAVO heeft als doel de taalvaardigheid van alle leerlingen te vergroten waarbij iedereen tenminste het vereiste algemeen maatschappelijk niveau (referentieniveau 2f) behaalt. Daarnaast willen we dat onze leerlingen zich ontwikkelen tot participerende burgers. Een van de leerlijnen binnen ons humanistisch onderwijs is participatie. Met het vergroten van de taalvaardigheid zullen onze leerlingen beter in staat zijn actief deel te nemen aan de samenleving.

Omdat leerlingen met verschillende taalvaardigheidsniveaus binnenkomen, is maatwerk hierin essentieel. De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van het taalbeleid ligt in handen van het taalbeleidsteam. Dit bestaat uit de vakdocenten Nederlands met input van verschillende zaakvakdocenten. Bij de uitvoering van het taalbeleid zijn alle docenten betrokken. Elke studiedag wordt aandacht besteed aan het taalbeleid en de uitvoering hiervan.

De uitgangspunten van het taalbeleid op De Amsterdamse MAVO zijn:

- Taal is teamwork: binnen alle lessen wordt taal gebruikt als instrument om iets te leren. Het is van belang dat alle docenten weten op welke manier ze taal moeten gebruiken. Naast de vakdoelen, zullen docenten ook taaldoelen formuleren en in hun lesplan opnemen. Daarnaast hebben alle vaksecties in hun vakwerkplan beschreven op welke manier taal in hun lessen aan bod komt en hoe zij taal gebruiken om de vakkennis over te dragen.
- Iedere les een taalles: Het aanleren van taalvaardigheidsstrategieën, zoals woordraadstrategieën en leesstrategieën, werkt het best wanneer deze strategieën binnen verschillende lessen op dezelfde manier gehanteerd worden. Tijdens studiedagen worden leerstrategieën gedeeld, besproken en geëvalueerd. De aanpak binnen de lessen Nederlands zal hierbij als basis dienen. De relatie van het vak Nederlands met andere (zaak)vakken op De Amsterdamse MAVO is tweezijdig. Aan de ene kant wordt er binnen het taalonderwijs gebruik gemaakt van teksten en inhoud van andere leergebieden (M&P, doorlopende leerlijnen democratie en mensenrechten). Aan de andere kant worden kennis en vaardigheden van het vak Nederlands meegenomen in andere vakken (vakoverstijgend taalonderwijs). Gedacht kan worden aan het gebruiken van debatvaardigheden binnen L&O of M&P.
- Taal op maat: kijkend naar de taalvaardigheid is er bij alle leerlingen sprake van voorkennis, zij het op verschillende niveaus. Het is van belang gebruik te maken van deze voorkennis en aan te sluiten bij de (talige) leefwereld van de leerlingen. Naast het behalen van het vereiste referentieniveau, vinden we het op De Amsterdamse MAVO van belang dat er sprake is van taalontwikkeling bij alle leerlingen, ook de leerlingen die in beginsel hoog scoren op taalvaardigheid. Binnen de lessen Nederlands wordt er op verschillende momenten gedifferentieerd op niveau.

Taalvaardigheidsniveau

Bij binnenkomst op De Amsterdamse MAVO zitten verschillende van onze leerlingen wat betreft het Nederlandse taalvaardigheidsniveau onder het landelijk gemiddelde. Een Cito 0-meting laat zien dat 21% het vereiste referentieniveau 1F bij het verlaten van het basisonderwijs niet haalt (Cito-meting 2017). Met ons taalonderwijs moeten achterstanden worden weggewerkt zodat iedereen na vier jaar tenminste het algemeen maatschappelijke niveau 2F behaalt. Om dit te bewerkstelligen heeft De

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

Amsterdamse MAVO gekozen voor een schoolbrede aanpak waarin binnen alle vakken aandacht besteed wordt aan taal en waarbij geprobeerd wordt te komen tot zoveel mogelijk taalleersituaties.

Een belangrijk aandachtspunt binnen het taalbeleid is het vaststellen van het taalniveau op verschillende taalleergebieden (lezen, schrijven, spellen, mondelinge taalvaardigheid). Al in het intakegesprek wordt er met de leerlingen gesproken over hun taalvaardigheid. Zo kunnen leerlingen aangeven bij welk VVV-ondersteuningsuur (lezen/ grammatica/ spelling) ze graag willen worden ingedeeld.

Een volgende stap in het bepalen van het taalvaardigheidsniveau is de afname van de Cito-0 meting in de eerste weken van het schooljaar. De resultaten van deze toetsen worden door de vakgroep Nederlands geanalyseerd zodat er een duidelijk beeld is van de talenten en aandachtsgebieden van de leerlingen. We gebruiken deze uitkomsten al direct voor de indeling van de leerlingen in het extra ondersteuningsuur (VVV-uur). De uitkomsten worden binnen de lessen Nederlands meegenomen als basis voor gerichte ondersteuning (maatwerk). Naast de Cito-0 meting zullen er in de verschillende jaren ook andere meetmomenten zijn (Cito 1,2,3). Op deze manier kan de taalontwikkeling goed in beeld worden gebracht en kan er, indien nodig, gerichte taalsteun geboden worden.

Ondersteuning

Wanneer er sprake is van een benedengemiddeld taalniveau bij leerlingen, wordt er gekeken naar de mate van achterstand en een onderscheid gemaakt in de verschillende vaardigheden waarop de achterstanden zich kunnen voordoen. Wat betreft de vaardigheden gaat het om leesvaardigheid, woordenschat, schrijfvaardigheid (inclusief spelling en grammatica). Onderzoek laat zien dat vooral leesvaardigheid een goede voorspeller is van algeheel schoolsucces. Deze speelt dus een belangrijke rol bij de niveaubepaling.

We maken een onderscheid tussen vier groepen leerlingen:

1. leerlingen zijn op alle vaardigheden op niveau.
2. leerlingen zijn wat betreft leesvaardigheid op niveau, en lichte achterstanden op overige vaardigheden.
3. leerlingen hebben moeite met leesvaardigheid, weinig tot geen achterstand op overige vaardigheden.
4. leerlingen hebben grote achterstanden op één of de verschillende taalvaardigheden.

Leerlingen binnen de eerste categorie hebben geen extra taalondersteuning nodig, maar moeten wel worden uitgedaagd. Leerlingen binnen de categorieën 2 & 3 krijgen extra ondersteuning binnen de VVV-lessen Nederlands (één of twee lessen per week, afhankelijk van het aantal achterstandgebieden). De leerlingen uit categorie 4 krijgen, naast de extra vvv-ondersteuning, extra één op één begeleiding. Deze ondersteuning kan gegeven worden door de één op één begeleider die in nauw overleg met de docent Nederlands een passend programma aanbiedt.

Zie verder taalbeleidsplan De Amsterdamse Mavo.

4.6 Mentoraat

Eind schooljaar 2018-2019 is besloten om het mentoraat op de Amsterdamse MAVO te professionaliseren. De Amsterdamse MAVO is een nieuwe school en het mentoraat was nog niet op het niveau waarop we het wilden hebben. De Amsterdamse Teambeurs is aangevraagd en hiermee is in het schooljaar 2019-2020 een project gestart waarin een lessenserie kon worden samengesteld voor het mentoraat gebaseerd op doorlopende leerlijnen met de daarbijbehorende trainingen van de docenten. Dit project werd gecoördineerd door de coördinator mentoraat van De Amsterdamse MAVO en een externe procesbegeleider.

Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 is het project afgerond. Er zijn rond de 200 lessen van 20 minuten gemaakt. Deze lessen zijn onderdeel van één van de doorlopende leerlijnen in het mentoraat. Deze lessen hebben een opbouw die past bij de leerjaren en de ontwikkeling die leerlingen op de middelbare school doormaken. Naast de lessen is er een mappensysteem ontwikkeld dat samen met de handleiding gebruikt kan worden voor de mentor om de lessen te kunnen gebruiken. Er is een training ontworpen zodat nieuwe mentoren aan de slag kunnen als mentor op de Amsterdamse MAVO en weten hoe ze de gemaakte mentorlessen kunnen inzetten.

Naast het maken van de mentorlessen zijn er afspraken gemaakt over de verslaglegging in SOM. Deze verslagen hebben een vaste opbouw en wordt minimaal één keer per periode een mentorgesprek gevoerd met een leerling en minimaal één keer per periode wordt contact opgenomen met de ouder/verzorger. Van deze contactmomenten wordt een verslag gemaakt in SOM. Om de verslaglegging zo adequaat mogelijk te houden zal het mentorenteam samen met de zorgcoördinator afspraken maken over een te gebruiken gemeenschappelijke taal in de verslagen in SOM.

4.7 Studiebegeleiding

De Amsterdamse MAVO heeft drie vormen van begeleiding voor leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning bij het schoolwerk.

1. De VVV-uren.
2. Eén extra begeleidingsuur per week in kleine groepjes voor leerlingen die dit nodig hebben met als doel leerstrategieën aanleren en hulp bij het leren van toetsen.
3. Een aantal weken individuele begeleiding krijgen van de 1 op 1 begeleider.

4.8 Uitstroom, afstroom en doorstroom

De Amsterdamse MAVO heeft alleen leerlingen met een vmbo-t of vmbo-t-havo-advies. In het eerste jaar kunnen leerlingen niet blijven zitten (behalve door zwaarwegende omstandigheden) en moeten bij onvoldoende resultaten afstromen.

Omdat sinds een paar jaar het advies van basisscholen leidend is en niet langer de eindtoets in groep 8, klagen VO-scholen in Amsterdam dat er te hoge adviezen worden gegeven. Ook wij zien dat een substantieel deel van onze leerlingen een eindtoets heeft gemaakt op vmbo basis- of basis-kaderniveau. Ondanks deze scores hebben wij een afstroom die onder het landelijk gemiddelde ligt. Veel leerlingen zijn gaan 'staan' naar hun advies.

In het schooljaar 2019-2020 is ons eerste cohort afgezwaaid en hebben we een percentage van 100% geslaagden. Vanwege Corona is het voor buitenstaanders verleidelijk en makkelijk om deze cijfers af te doen als niet geloofwaardig en overgewaardeerd. Ook zonder Corona waren de

verwachtingen op een hoog percentage geslaagden aanwezig. De komende jaren zullen uitwijzen hoe de percentages uit gaan vallen.

Uitstroom mbo en havo

In 2019-2020 koos 65% voor het mbo en 35% voor de havo. Van die 35% is maar 8% jongen, terwijl de totale leerlingenpopulatie uit ongeveer evenveel jongens als meisjes bestaat.

De keuze voor mbo-opleidingen is breed, maar techniek en creatief hebben de voorkeur bij deze lichter. Van de leerlingen die doorgestroomd zijn naar de havo is 16% niet op de havo van de eerste voorkeur terechtgekomen. We zullen de cijfers de komende jaren verwerken in onze database.

De Amsterdamse MAVO heeft geen streefcijfers voor de doorstroom naar mbo of havo. De leerling moet zelf, maar met behulp van school en thuis tot een weloverwogen beslissing komen waar hij of zij het beste tot zijn of haar recht komt en gelukkig is.

Voor een goede doorstroom en warme overdracht is een goed netwerk nodig. Dit netwerk staat, maar moet zeker nog uitgebouwd worden de komende jaren. De beste ambassadeurs zijn uiteraard onze doorgestroomde leerlingen.

4.9 Toetsing en examinering

Kwaliteit en kwaliteitsborging van (school)examinering heeft drie aspecten: inhoudelijk, procesmatig en conceptueel. Dit betekent dat er een examencommissie is ingesteld en een examensecretaris is aangesteld om daaraan tegemoet te komen. De examencommissie werkt onder andere aan het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering, zowel procesmatig als inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen. Daartoe zijn richtlijnen en aanwijzingen opgesteld om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen. De examensecretaris draagt vanuit zijn rol bij aan de borging van de kwaliteit van de genoemde aspecten (inhoudelijk, procesmatig, conceptueel) en draagt daarnaast zorg voor een correcte, effectieve en efficiënte uitvoering van de examenprocessen. De examensecretaris is lid van de examencommissie.

In het kader van de kwaliteitsborging is de positie van de examensecretaris beschreven in 'taken en bevoegdheden van de examensecretaris.

4.10 Afstemmen van de lesstof op verschillen tussen leerlingen

Het afstemmen van de lesstof op verschillen tussen leerlingen is differentiëren. De afgelopen twee jaar is actief gewerkt aan het ontwikkelen van een haalbaar differentiatieprogramma in de reguliere lessen. Op De Amsterdamse MAVO is vanaf jaar 1 tegemoet gekomen aan verschillen tussen leerlingen door de zogenaamde VVV-uren aan te bieden voor de kernvakken. Hier werken leerlingen in kleine groepjes hun achterstanden weg of verrijken zich juist met extra lesstof. Ook in de reguliere lessen werd gedifferentieerd door docenten maar nog niet eenduidig en/of planmatig.

De Inspectie van het Onderwijs schreef in haar inspectierapport *'De school hanteert genormeerde toetsen voor de kernvakken en analyseert deze. Op basis van al deze informatie over de (voortgang) van de leerling, krijgen leerlingen de gelegenheid deel te nemen aan verbeteruren, waarin zij op een van de kernvakken extra ondersteuning krijgen. De school kan leerlingen nog beter begeleiden, door op basis van de analyses groepsgerichte aanpakken op te stellen om eventuele achterstanden weg te werken'.*

Vanaf schooljaar 2018-2019 is het docententeam aan de slag gegaan met differentiatie op niveau in de reguliere lessen. Onder leiding van Loes de Jong van de ICLON (Universiteit Leiden), in het kader van een promotieonderzoek naar differentiatie in leergemeenschappen, is gedurende zes bijeenkomsten gewerkt aan een door het team gekozen manier van differentiëren. Na afloop van dit scholingstraject heeft het team de standaard bepaald waarlangs differentiatie voortaan zal lopen.

Op DAM is gekozen om bewust en methodisch te differentiëren. We differentiëren in eerste instantie op niveau. De differentiatiemomenten zijn bewust voorbereid en afgestemd op de leerlingen met hun onderlinge verschillen. Differentiëren gebeurt niet ad hoc.

Differentiatieopdrachten kunnen worden ingezet ter remediëring en verrijking.

Het differentiëren wordt verankerd in het curriculum en de volgende afspraken zijn gemaakt:

- Per periode wordt vanaf schooljaar 2020-2021 minimaal één differentiatieopdracht ingezet. Dit kan ook als voorbereiding van een toets zijn.
- Differentiatielessen worden daar waar mogelijk bezocht door een collega. De peer wordt dus bewust uitgenodigd om een les bij te wonen waarin gedifferentieerd wordt. De uitkomsten van de differentiatieopdrachten kunnen mede fungeren als meetinstrument en niveaubepaling.
- De uitkomsten van de differentiatieopdrachten kunnen mede fungeren als meetinstrument en niveaubepaling.
- Differentiatie is standaard opgenomen in het lesplan formulier (aanwezig of niet aanwezig).
- In het vakwerkplan van ieder vak is een hoofdstuk differentiëren opgenomen.

Er is een werkgroep gevormd die vanaf het studiejaar 2020-2021 structureel differentiëren op DAM evalueert, doorontwikkelt en kennisinzichten deelt met de collega's en een beleidsplan zal schrijven. Stap voor stap zal het differentiëren verder geïntegreerd worden in de lespraktijk waarbij het uiteindelijke doel is dat alle docenten in staat zijn om structureel te differentiëren in hun lessen.

4.11 Taxonomisch toetsen

Op De Amsterdamse MAVO toetsen docenten taxonomisch volgens de taxonomie van Bloom. Toetsen zijn per leerjaar volgens bepaalde taxonomische principes opgebouwd. Deze principes worden complexer in hogere leerjaren. De toetsen hebben een vast format. De toetsen kunnen gebruikt worden bij de analyse van de voortgang van specifieke leerlingen. Zie verder Toetsplan 2020-2024.

4.12 Data verzamelen

De Amsterdamse MAVO bestaat bij het schrijven van dit schoolplan vier jaar. Nu zijn er pas enige harde data beschikbaar. Deze zullen verzameld, geanalyseerd en gebruikt worden om beleid te verbeteren of aan te passen. Er zijn ook data nodig over zaken die moeilijker te meten is: de effecten van ons burgerschapsonderwijs op onze leerlingen en de kanselijkheid die ons onderwijs zou moeten bieden. Hiervoor wordt langdurige samenwerking met de Universiteit van Humanistiek gezocht en moeten fondsen aangeboord worden. Voor het jaar 2020-2021 zijn er onderzoeken uitgedeeld aan medewerkers om een database op te zetten en voor het onderzoek met de UvH.

4.13 Evidence based werken op basis van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA)

De GKA (gelijke kansen alliantie) van OCW werkt samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke partners aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs. Onderdeel van hun inspanningen is een site waarop alle evidence based interventies staan voor het voortgezet onderwijs. Een aantal van deze interventies gaat De Amsterdamse MAVO de komende vier jaar inzetten en naar anderen moet onderzoek gedaan worden of en hoe deze ingezet kunnen worden binnen de school. Het betreft hier interventies op het gebied van taal, rekenen, mentoraat en coaching.

4.14 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 14

Bevorderen van gestructureerd taal- en rekenbeleid

Continuering beleidsvoornemen 15

Continueren van citobeleid

Continuering beleidsvoornemen 16

Het bereiken van een adequaat taalvaardigheidsniveau bij alle leerlingen, ongeacht het niveau waarmee zij instromen

Continuering beleidsvoornemen 17

Het bereiken van een adequaat rekenniveau bij alle leerlingen, ongeacht het niveau waarmee zij instromen

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 4a

Implementeren van het rekenprogramma Reken tuin in het eerste leerjaar en Smartrekenen in tweede en derde leerjaar

Waarom

Leerlingen met rekenachterstanden hebben specifieke ondersteuning nodig

Resultaat

Achterstanden waarmee leerlingen van de basisschool komen zoveel mogelijk weg te werken.

Wie

Beta sectie, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4b

Het in gebruik nemen van de rekendatabase door Wiskunde, Nask 1, Nask 2 en economie

Waarom

Het bijhouden van de vorderingen van de resultaten van de leerlingen

Resultaat

Docenten hebben inzicht in welke leerlingen een ondersteuningsbehoefte hebben.

Wie

Beta sectie, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4c

In ieder lesplan van alle vakken is een taaldoel opgenomen.

Waarom

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

Iedere les is een taalles en draagt bij aan taalvaardigheid

Resultaat

Alle leerlingen stromen uit met het vereiste niveau of hebben hun taalniveau verbeterd.

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4d

Alle vakken werken met dezelfde taalvaardigheidsstrategieën, zoals woordraadstrategieën en leesstrategieën

Waarom

Iedere les is een taalles en draagt bij aan taalvaardigheid

Resultaat

Alle leerlingen stromen uit met het vereiste niveau en hebben hun taalniveau verbeterd.

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4e

Het vergroten van de woordenschat en leesvaardigheid van alle leerlingen

Waarom

Leesvaardigheid en woordenschat moeten naar een hoger niveau bij alle leerlingen

Resultaat

Alle leerlingen vergroten hun woordenschat en leesvaardigheid

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4f

Er wordt een database opgezet waarin de taalzwakke leerlingen worden opgenomen en de resultaten worden gemonitord

Waarom

Interventies moeten meetbaar zijn

Resultaat

Alle taalzwakke leerlingen zijn in beeld en krijgen extra begeleiding

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4g

Mentoren laten werken met het door het team ontwikkelde doorlopende leerlijn mentoraat en daar waar nodig is aanpassen (ook met input van leerlingen)

Waarom

Verduidelijking rol mentoraat, eenduidige benadering door mentoren

Resultaat

Toegeruste mentoren en een eenduidige werkwijze van mentoren

Wie

Directie, docenten, coördinator mentoraat

Wanneer

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4h

Het afspreken en ontwikkelen van een gezamenlijke en vaste taal die gebruikt wordt voor de verslaglegging in SOM

Waarom

Het is nu niet altijd duidelijk wat een docent/mentor precies impliceert bij de verslaglegging. Ook de lengte van de verslagen is variabel.

Resultaat

Docenten/mentoren gebruiken dezelfde taal waardoor duidelijk wordt wat er precies bedoeld wordt.

Wie

Directie, mentoren

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4i

Een aantal onderdelen van de lessen 'leren leren' moet terugkomen in de reguliere lessen. Welke en hoe moet ontwikkeld worden.

Waarom

De mentorlessen leren leren kunnen niet los gezien worden van de reguliere lessen. Het aangeleerde moet herhaald en terugkomen in alle lessen.

Resultaat

Leerlingen krijgen in alles lessen bepaalde onderdelen van het 'leren leren' op dezelfde manier aangeboden.

Wie

Directie, mentoren

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4j

Opstellen van een toetsplan

Waarom

Het concretiseren van toetsbeleid op organisatieniveau

Resultaat

Document waarin beschreven visie en gemaakte afspraken omtrent toetsing

Wie

Directie, docenten

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4k

Het opzetten van een database om informatie te genereren omtrent bepaalde beleidsgebieden

Waarom

Inzicht krijgen door middel van data

Resultaat

School heeft inzicht in de resultaten van bepaalde beleidsgebieden en kan daar waar nodig bijsturen

Wie

Directie, docenten

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4l

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

Onderzoeken met welke evidence based interventies op het gebied van taal, rekenen, mentoring en coaching wij kunnen gaan werken.

Waarom

Interventies toepassen waarvan bewezen is dat resultaat opleveren

Resultaat

Meer leerlingen maatwerk kunnen geven

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4m

Docenten differentiëren volgens de gemaakte afspraken. Deze afspraken worden per jaar opnieuw vastgelegd en uitgebouwd.

Waarom

Differentiëren moet een vaste plek hebben binnen ons dagelijks onderwijs

Resultaat

Iedere docent kan iedere periode een aantal keer differentiëren.

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4n

Docenten nemen een kopje differentiëren op in al hun lesplannen

Waarom

Docenten differentiëren vaak onbewust of ongepland terwijl er planmatig en bewust gedifferentieerd moet worden.

Resultaat

Docenten differentiëren bewust in hun lessen

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4o

De werkgroep differentiëren ontwikkelt een taxonomisch analysetool en schrijft een beleidsplan

Waarom

Om inzichtelijk te maken op welke niveau een leerling opereert.

Resultaat

Een tool waar docenten gebruik van gaan maken bij het differentiëren.

Wie

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen nieuw 4p

Het aantal Fte's voor de zorg vergroten

Waarom

Relatief veel leerlingen hebben een zorgvraag, het zorgaanbod blijkt ontoereikend

Resultaat

Meer zorgleerlingen maatwerk kunnen geven

Wie

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

Directie, docenten, leerlingen

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4q

Het aanstellen van een 1 op 1 begeleider voor zorgleerlingen

Waarom

Er is een kleine groep leerlingen met een achterstand waarbij het reguliere differentiatieprogramma in de lessen en in de VVV-uren onvoldoende resultaat heeft.

Resultaat

Meer (zorg)leerlingen met een achterstand op niveau krijgen en behoeden voor afstroom.

Wie

1 op 1 begeleider

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4r

Het aanstellen van een trainer die (zorg)leerlingen een training aanbiedt op het gebied van sterk in je schoenen staan, omgaan met anderen, faalangst etcetera

Waarom

Bij een aantal leerlingen dreigt de ontwikkeling te stagneren

Resultaat

Meer (zorg)leerlingen een beter gevoel van welbevinden te geven met als resultaat dat zij zich beter voelen met als eventueel neveneffect betere schoolresultaten

Wie

De trainer

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 4s

Een nieuw SOP schrijven

Waarom

Is aan vervanging toe

Resultaat

een nieuw SOP van waaruit gewerkt kan worden

Wie

Zorgcoördinator en directie

Wanneer

komende 4 jaar / jaarlijks meten

5 Cultuur, sport, themaweken en reizen

5.1 Kunst en Cultuur

Schoolsucces is niet alleen afhankelijk van prestaties op cognitief gebied. Creativiteit en inventiviteit zijn net zulke belangrijke succesfactoren als intelligentie en persoonlijke 'bagage'. Cultuureducatie helpt leerlingen zich ook te ontwikkelen met inzet van hun gevoel en hun handen. Aandacht voor kunst en cultuur in het onderwijs vergroot creatieve competenties in sterke mate. Het ontwikkelen van esthetisch bewustzijn is van belang om leerlingen te leren genieten van kunstuitingen.

Kunst en cultuur zijn ook een integraal onderdeel van ons burgerschapsonderwijs. Het vergroot de kennis en actieve tolerantie voor andere culturen en gebruiken. Het helpt bij acceptatie van zaken die men niet kent vanuit de eigen omgeving. Belangrijke vragen in ons curriculum zijn welke rol kunst speelt in democratieën en in landen waar de vrijheid niet vanzelfsprekend is. Wat is het belang van kunst en hoe wordt kunst gebruikt in relatie tot mensenrechten en mensenrechtenschendingen. En hoe kan kunst ingezet worden voor de vrijheid. Belangrijke onderwerpen die passen in onze doorlopende leerlijnen 'democratie', 'mensenrechten' en 'participatie'.

De Amsterdamse MAVO biedt buiten het reguliere lessen een groot scala aan cultuurbevorderende activiteiten aan. Zie verder beleidsplan 'Kunst&cultuur op De Amsterdamse MAVO'.

5.2 Sport

Sport neemt een belangrijke plek in op De Amsterdamse MAVO. Er wordt in de onderbouw twee keer per week 90 minuten gesport. In de bovenbouw is dat één keer 90 minuten. Leerlingen kunnen extra sport kiezen in het VVV-3 uur (verbreding). Hier kunnen zij zich vijf of zes weken lang verdiepen in takken van sport die niet in het reguliere curriculum aan bod komen. Denk bijvoorbeeld aan watersporten, klimmen, dansen, hockeyen en boksen.

De school beschikt over een dojo en fitnessruimte waar leerlingen training krijgen. Op het binnenplein hebben wij een pannakooi (tevens basketbalveld) en twee tafeltennistafels. Dit stimuleert het bewegen in de pauzes.

Ook zijn er themaweken waarin sport centraal staat, zoals in jaar één een volledige week met sportactiviteiten en in jaar drie het surfkamp

Bewegingsvaardigheid

De sportsectie constateert dat de bewegingsvaardigheid van leerlingen afneemt. Een aantal leerlingen heeft een dusdanige sportieve bewegingsachterstand dat het raadzaam is om motorische remedial teaching in te zetten gedurende een aantal weken. Hiervoor wordt een specialist ingehuurd die gedurende de VVV3-uren met een klein groepje leerlingen aan de slag gaat. Het doel is om de bewegingsvaardigheid naar een hoger niveau te krijgen en de leerling meer zelfvertrouwen te geven. De leerlingen ervaren deze lessen als stimulerend, veilig en nuttig.

Sport en gezondheid

In het hoofdstuk 'gezonde school' is uitvoerig beschreven hoe de school een en ander heeft ingericht. Sport en de sportlessen spelen hierbij een grote rol. Vanuit school wordt iedere periode de FIT-cup georganiseerd. Docenten hebben hiermee een instrument om progressie bij de leerlingen te meten. Veel leerlingen zijn lid van een sportclub maar De Amsterdamse MAVO wil dat alle leerlingen lid zijn van een vereniging of op reguliere basis buiten school actief zijn in de sport. Hiertoe worden

leerlingen gestimuleerd. De gezondheidscoördinator zal de komende jaren actief proberen om via het schoolstimuleringsfonds al die leerlingen op een sportclub te krijgen.

5.3 Themaweken en Reizen

Het schooljaar is opgedeeld in drie periodes van ongeveer twaalf weken. Iedere periode wordt afgesloten met een verdiepende themawEEK waarin alle leerjaren met een ander thema bezig zijn. De vier thema's zijn Mens & Maatschappij, Wetenschap & Techniek, Sport en Kunst & Cultuur

Gedurende het hele jaar wordt aan deze thema's gewerkt, maar tijdens de themaweken worden extra activiteiten georganiseerd, waardoor verdieping en verbreding ontstaan. Onze docenten zullen een inhoudelijke bijdrage leveren, maar er kunnen ook filosofen, humanisten, wetenschappers, kunstenaars of sporters uitgenodigd worden, die een bijdrage leveren. De week kan plaatsvinden binnen school, maar er zijn ook excursies en reizen.

In drie leerjaren gaan de leerlingen van de Amsterdamse MAVO op reis. De reis is altijd gekoppeld aan een themawEEK. Gedurende de vier jaar dat de leerlingen op school zitten, zal iedere reis dus een ander thema hebben.

Jaar 1: Binnenlandse reis in de themawEEK Wetenschap & Techniek met als onderwerp "energie".

Jaar 2: Excursie : Bezoek Airborne Museum en excursie ' Operatie Market Garden' door Duitse ogen

Jaar 3: Buitenlandse reis in de themawEEK Sport met als onderwerp 'water'.

Jaar 4: Buitenlandse reis in de themawEEK Kunst & Cultuur met als thema 'ontmoeten'.

5.4 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 18

Ontwikkelen kunst- en cultuurbeleid

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 5a

Alle leerlingen die niet sporten in hun vrije tijd lid maken van een sportvereniging

Waarom

Sporten is belangrijk zowel fysiek als sociaal

Resultaat

Zoveel mogelijk leerlingen zijn lid van een sportvereniging

Wie

Directie, gezondheidscoördinator, leerlingen

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

6 Personeelsbeleid

6.1 Handelingsvermogen

“Professionele ruimte is een wezenlijk kenmerk van het werk in het onderwijs. De professionele kwaliteit en expertise van leraren scheppen én vereisen een zekere professionele ruimte die in dienst staat van de onderwijskwaliteit. Deze ruimte is dus nodig om kwaliteit te kunnen leveren. De professionele ruimte wordt niet alleen beperkt door overregulering, bureaucratie en te veel overhead. Om de professionele ruimte van leraren optimaal te creëren, benutten en verantwoorden is een breder perspectief nodig op het begrip professionele ruimte, vindt de Onderwijsraad. Hij hanteert hiervoor de term handelingsvermogen. De raad vindt dit integrale kader bruikbaar en veelzeggender dan de term professionele ruimte. Handelingsvermogen ontstaat als mensen hun werk zelf mede vorm kunnen geven doordat drie dimensies op elkaar zijn afgestemd: competenties, structuur en cultuur. Handelingsvermogen gaat dus niet alleen over wat leraren zelf moeten meebrengen en doen (competenties), maar ook over de condities waaronder ze werken (structuur en cultuur). Die condities verdienen, net als de competenties van leraren, aandacht in beleid en uitvoering.” (Bron: “Een ander perspectief op professionele ruimte in het onderwijs” onderwijsraad 27 september 2016)

Binnen de Amsterdamse MAVO is het handelingsvermogen voor docenten groot door afspraken en regels zoveel mogelijk gezamenlijk te maken. Deze afspraken hebben betrekking op de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, maar ook gaan ze over macht en zeggenschap en de manier van communiceren en samenwerken. Ten aanzien van cultuur op onze school betekent dit dat wij gezamenlijke waarden, ideeën, overtuigingen en vocabulaire delen.

De Inspectie van het Onderwijs schreef in haar 4 jaarlijks onderzoeksrapport. ‘Docenten werken aan het versterken van hun handelingsvermogen door peer reviews, door deel te nemen aan vakdidactische netwerken en door hun eigen professionalisering vorm en inhoud te geven in een teamontwikkelplan en individuele ontwikkelingsplannen. Hiermee komt tot uitdrukking dat de schoolleiding en het team gezamenlijk werken aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit (art 23a en 24 lid4 WVO). Ten tweede zijn bij de benoeming van nieuwe docenten de professionele visie, de waarden van de school en bewezen leskwaliteit belangrijk. In de school geldt dat afspraak ook echt afspraak is en dat men daar op wordt aangesproken. Zoals gesteld wordt het beleid breed gedragen doordat verantwoordelijkheden laag in de organisatie liggen.’

De medewerkers van de Amsterdamse MAVO vormen al één team en zij hebben een grote vrijheid in hun lespraktijk en in het nemen van een voortrekkersrol op hun specialismen. De volgende teamcompetenties en beleidsdoelen dragen hieraan bij.

6.1.1 Peer review

Dit is een krachtige methodiek om te komen tot kwaliteitsverbetering. Dit kan op vele manieren worden ingevuld. Belangrijke elementen zijn: elkaar observeren, elkaar feedback geven, casuïstiek bespreken, en het voeren van een collegiale dialoog. De docenten van de Amsterdamse MAVO vinden het belangrijk bij elkaar op lesbezoek te gaan en dat gebeurt dan ook regelmatig. Er is een structurele manier van werken en bezoeken opgezet. Er zijn formulieren gemaakt die medewerkers invullen en bewaren in hun bekwaamheidsdossier. Medewerkers bespreken met elkaar de bezochte les in zijn algemeenheid. Ook de differentiatie in de lessen komt op deze manier aan bod. Docenten ervaren de wederzijdse lesbezoeken als heel prettig, leerzaam en stimulerend. De uitkomsten worden besproken in de functionerings- en beoordelingsgesprekken

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

6.1.2 Vakwerkplan

De afgelopen jaren is er structureel gewerkt aan de vakwerkplannen. Iedere sectie heeft het vakwerkplan volgens een vast format opgebouwd. Door andere secties wordt tegengelezen en feedback gegeven. Taalbeleid en differentiëren is in schooljaar 2019-2020 toegevoegd aan het format en moet in schooljaar 2020-2021 zijn opgenomen. In de jaren daarna wordt op studiedagen gewerkt om de plannen up to date te houden.

6.1.3 Vakdidactisch netwerk

De afgelopen vier jaar hebben de vakgroepen van De Amsterdamse MAVO allemaal hun eigen netwerk opgezet. Deze netwerken zijn verschillend van grootte en intensiteit. Deze netwerken zijn belangrijk gebleken in de zoektocht naar onder andere nieuwe capabele docenten, het uitwisselen van expertise omtrent toetsing en examinering en het uitwisselen van werkvormen. Geregeld zijn er docenten van andere scholen op bezoek om een les bij te wonen. Docenten van De Amsterdamse MAVO proberen zelf ook andere scholen te bezoeken.

6.1.4 Jaarwerkplan en professionalisering

Ieder jaar stelt het team op basis van het schoolplan de beleidsvoornemens van het komende schooljaar op. Aan de hand daarvan wordt bepaald welke teamleden betrokken zijn bij de realisering van die beleidsvoornemens. De schoolleiding is bij elk voornemen betrokken en faciliteert de overlegmomenten. Op vaste momenten in het jaar wordt geëvalueerd en bijgesteld.

De afgelopen vier jaar hebben een aantal docenten gebruik gemaakt van De Amsterdamse lerarenbeurs. Ook is er in 2019-2020 gebruik gemaakt van een teambeurs van de gemeente Amsterdam ten behoeve van de verbetering van het mentoraat.

Docenten worden gestimuleerd om zich bij te scholen en gebruik te maken van scholingsgelden. Bijscholing is specifiek opgenomen in de functionerings- en beoordelingsgesprekken.

6.1.5 Professionals Governance

In dit model staat de medewerker centraal en is er aandacht voor werkprocessen. De aandacht moet op het onderwijs komen te liggen en docenten meer zeggenschap geven over de vormgeving van hun werk, de indeling daarvan en het kiezen van methoden. Kortom, zij worden mede-eigenaar van zeggenschap over de taakverdeling en het scholingsbeleid. Op De Amsterdamse MAVO hebben we de afgelopen jaren het volgende bereikt:

- Visie en doelen worden breed gedragen en eigenaarschap wordt ervaren. Er is een voortdurende dialoog tussen alle teamleden (dat is inclusief de directie). De meeste beslissingen worden samen genomen en een afspraak is daarna een afspraak.
- Het schoolplan is vormgegeven in samenspraak met de teamleden.
- De jaarwerkplannen worden breed gedragen en uitgevoerd. Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor een deel van het plan.
- Er is een open en lerende houding. Dit geldt voor docenten met veel leservaring en docenten met weinig leservaring. Het van elkaar willen leren en nog beter willen worden is een belangrijk kenmerk van het team.

6.2 De Amsterdamse MAVO docent

Er is momenteel een mix van zeer ervaren docenten en beginnende talentvolle jonge docenten. Ook is het gelukt om vacatures te vullen met de kandidaat die wij graag wilden aannemen en hebben we geen concessies hoeven doen. We beseffen ons terdege dat in deze tijd van lerarentekorten dit geen vanzelfsprekendheid is, maar tegelijkertijd kunnen we concluderen dat docenten graag op De Amsterdamse MAVO werken vanwege onder andere door de grote mate van handelingsruimte, het bevlogen team, de strakke organisatie, de visie en het hoge niveau van lesgeven.

6.2.1 Strategisch personeelsbeleid

De medewerkers van de school hebben een aanstelling bij de Stichting De Amsterdamse MAVO. Het personeelsbeleid wordt op niveau van de Stichting ontwikkeld. De CAO VO is leidend voor dit personeelsbeleid. In 2019 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van een strategisch personeelsbeleid dat de Stichting als werkgever toekomstbestendig moet maken. Deze ontwikkeling heeft schooljaar 2019-2020 geleid tot een eenduidige functionerings- en beoordelingscyclus, een bekwaamheidsdossier voor iedere docent en een meer op de individuele medewerker toegesneden carrièreperspectief.

De functiewaardering is nog in ontwikkeling en zal schooljaar 2020-2021 afgerond worden.

6.2.2 DAM introductietraject

Voor nieuwe docenten is er een DAM introductietraject ontwikkeld met bijbehorend handboek. Wat voor docenten die al enige tijd op De Amsterdamse MAVO werken gesneden koek kan zijn, kan des te complexer aanvoelen voor nieuwe collega's in de organisatie. Om nieuwe collega's zo snel en goed mogelijk de manier van werken op De Amsterdamse MAVO eigen te laten maken is er een introductietraject ontwikkeld. In dit traject worden de principes van ons onderwijs uitgelegd en gekoppeld aan de onderwijspraktijk van alledag. Het introductietraject is opgenomen in de functionerings- en beoordelingscyclus en zal op verschillende momenten in het eerste jaar besproken en geëvalueerd worden. Introductieprogramma's hebben positieve effecten op de betrokkenheid van startende leraren in de school, hun werk in de klas en in het verlengde daarvan op de prestaties van leerlingen. Introductieprogramma's stimuleren het welbevinden en zelfvertrouwen van beginnende docenten. Ze versterken ook de band met andere beginnende docenten en geven het gevoel welkom te zijn in de school.

Een andere succesvoorwaarde is dat leraren vanaf het begin deel uitmaken van de professionele cultuur van een school. Er moet voor leraren ruimte zijn om problemen in te brengen en met elkaar te bespreken. Loopbaanbeleid en zorg voor doorgaande professionele ontwikkeling van leraren zijn tevens van belang.

Het introductietraject wordt geleid door een ervaren collega op De Amsterdamse MAVO. Het traject is bedoeld voor alle nieuwe collega's. Voor docenten die minder dan drie jaar werkervaring in het VO hebben, zijn een aantal intervisiemomenten gepland. Aan deze intervisiebijeenkomsten nemen ook collega's van voorgaande jaren deel.

Gedurende het schooljaar wordt een zestal introductiebijeenkomsten gepland. De bijeenkomsten zijn thematisch en sluiten aan bij wezenlijke onderwerpen die kenmerkend zijn voor het onderwijs op De Amsterdamse MAVO.

6.3 Gesprekkencyclus

Er is een systeem van functioneren en beoordelen opgezet. Dit is onderdeel van het bekwaamheidsdossier van alle medewerkers.

De gesprekscyclus van de medewerkers van de Stichting De Amsterdamse MAVO vindt elk jaar plaats en bestaat uit minimaal een gesprek: een functioneringsgesprek of een beoordelingsgesprek.

Eén van de doelen van de gesprekkencyclus is het stimuleren, persoonlijk ontwikkelen en eventueel verbeteren van het functioneren van de medewerker. Voor zowel het functioneringsgesprek als het beoordelingsgesprek zijn procedures opgesteld. Bij beide gesprekken vormen de onderdelen van het Bekwaamheidsdossier de basis. Bij het functioneringsgesprek wordt niet gescoord op deze onderdelen, bij het beoordelingsgesprek wel.

Deze regeling is van toepassing op alle medewerkers binnen de Stichting De Amsterdamse MAVO behalve op de twee directeurs/bestuurders. Zij hebben hun eigen cyclus van functioneren en beoordelen met de Raad van Toezicht. Hierin wordt meegenomen de 360 graden feedback of andere vorm van evaluatie van het schoolteam over de schoolleiding.

6.4 Functiegroep en functiemix

De meerjarenbegroting van De Amsterdamse MAVO is grotendeels gebaseerd op de prognoses van leerlingenaantallen. De verwachting is dat elk schooljaar drie nieuwe klassen starten met elk 24 leerlingen. Het uitgangspunt is dat instroom en uitstroom van leerlingen gedurende een cursusjaar gelijk is aan nul. De aanwas voor schooljaar 2020-2021 is geheel volgens de prognose verlopen. De formatie en de prognose voor de komende jaren blijft gehandhaafd.

De Amsterdamse MAVO heeft als zelfstandige school geen overheadkosten voor een buitenschoolse Raad van Toezicht. Een mix van LB en LC docenten wordt nagestreefd. In 2020-2021 moet een functiewaarderingssysteem gemaakt worden.

6.5 Taken en formatie

Jaarlijks wordt in april door de schoolleiding een formatieplan opgesteld. Hierin staan de verwachte lessen per vak en de geplande taken (individuele, niet-lesgebonden taken, zoals mentoraat). Ten aanzien van de taken wordt er jaarlijks een overzicht gepubliceerd in het Formatieplan. Docenten wordt gevraagd welke taken zij zouden willen vervullen en waar hun interesses en expertise liggen. Het is de wens om de taken zoveel mogelijk te laten rouleren, zodat meer docenten in aanmerking komen voor (interessante) taken en zich breed kunnen ontwikkelen.

6.6 Verzuimbeleid

Op De Amsterdamse MAVO is het reguliere ziekteverzuim heel laag, maar helaas hebben we al te maken gehad met twee ernstig zieke werknemers die langdurig afwezig zijn (geweest).

Wij willen het ziekteverzuim de komende jaren ook laag houden. Een goede open sfeer en docenten niet overvragen, dragen bij aan een veilige en stimulerende werkomgeving. Dit alles heeft een gunstig effect op het ziekteverzuim. In het geval er toch mensen ziek worden, is er meteen contact tussen de schoolleiding en de docent en maken we gebruik van de Arbodienst.

6.7 Professionalisering, scholing en bijscholing

Medewerkers kunnen zelf scholing aanvragen, maar de schoolleiding kan dit ook voorstellen. Bij de aanvraag van scholing wordt vooraf vastgesteld wat het doel van de scholing is en op welke manier de medewerker de kennis en vaardigheden die worden opgedaan, gaat inzetten binnen de school en of de sectie. Scholing voor het hele team wordt nader bepaald aan de hand van de behoeften van het team. Het aanvragen van een teambeurs is een gezamenlijke beslissing van het team. Op individuele basis kunnen docenten De Amsterdamse lerarenbeurs aanvragen.

Speerpunten als, taal- en rekenbeleid, seksuele diversiteit en identiteit, differentiëren en mentoraat krijgen schoolbreed aandacht tijdens algemene studiedagen. Per studiedag wordt met het team gekeken aan welke training behoefte is. Er wordt getraind door eigen docenten of externe specialisten. Scholing en professionalisering maken onderdeel uit van de functionerings- en beoordelingsgesprekken.

6.8 Arbo- en veiligheidsbeleid

Een belangrijk aspect van veiligheid ligt in de cultuur van de school. Veiligheid maak je samen door leerlingen en medewerkers het eigenaarschap van de school te geven, door hen verantwoordelijk te maken en door hen te laten participeren. Leerlingen en medewerkers geven aan zich veilig op school te voelen. Er is geen sprake van agressie, er wordt niet gestolen en leerlingen geven aan dat ze zichzelf mogen zijn. Er is een sociaal veiligheidsteam opgezet. Leerlingen uit alle jaarlagen gaan op vaste tijden in gesprek met de schoolleiding om te praten over wat er speelt in de school. Tijdens pauzes wordt er door het team actief deelgenomen aan het schoolse leven. De leerlingen hebben geen tussenuren en lesuitval in de onderbouw is er niet. Lessen worden altijd overgenomen door een collega.

Er is regelmatig contact met de wijkagent waarbij afspraken over schoolveiligheid worden gemaakt. De school beschikt over een ontruimingsplan en zowel enkele medewerkers als leerlingen zijn opgeleid tot bedrijfshulpverleners. Deze bedrijfshulpverleners worden jaarlijks geschoold en er vindt minimaal één keer per jaar een ontruimingsoefening plaats. Vanaf 1 augustus 2017 is er een conciërge met gebouwbeheer in zijn takenpakket. Hij heeft toezicht op installaties en technische apparatuur.

Er is een contract met de Arbodienst.

6.9 Personeelszorg

Het jaar 2019 is het schooljaar waarin de grootste aanwas van docenten is gerealiseerd sinds de oprichting van de school. Bijna een derde van de docenten was nieuw. Er is een uitgebreid introductietraject opgestart om docenten te ondersteunen in zowel het leren kennen van de organisatie als ook wat er verwacht wordt van een docent op De Amsterdamse MAVO. Voor onervaren docenten is er tevens een intervisiegroep opgestart welke doorloopt zolang nodig. Het introductietraject is naar wens verlopen maar zal zeker nog doorlopen in 2020 en in 2021. Het is van het grootste belang dat de visie voor alle medewerkers duidelijk is en met volle overtuiging uitgedragen kan worden.

6.10 Beleidsvoornemens

Continuering beleidsvoornemen 19

Handelingsvermogen docenten vergroten, waardoor de kwaliteit en de expertise van docenten optimaal benut wordt

Continuering beleidsvoornemen 20

Continueren van de Peer Review als methodiek om te komen tot kwaliteitsverbetering

Continuering beleidsvoornemen 21

Onderhouden van een vakdidactisch netwerk

Continuering beleidsvoornemen 22

Continueren van Professional Governance

Continuering beleidsvoornemen 23

Zoveel mogelijk aantrekken van topdocenten die op inspirerende wijze les geven

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 6a

Maken van een functiehuis

Waarom

Er is nog geen functiehuis. Deze moet aankomend schooljaar gemaakt en beschreven worden zodat medewerkers weten welke taken er aan welke functies hangen en wat de eventuele doorstroommogelijkheden zijn.

Wie

Schoolleiding

Resultaat

Het beschreven functiehuis

Wanneer

vier jaar /jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 6b

Laten beoordelen van docenten door leerlingen

Waarom

Docenten krijgen niet op reguliere basis feedback van leerlingen. Het is goed om te weten hoe leerlingen de lessen ervaren.

Wie

Leerlingen, docenten en schoolleiding

Resultaat

1 keer per jaar neemt de docent bij zijn klassen een vooraf vaststaande en erkende enquête af. Resultaten worden bekeken en besproken.

Wanneer

vier jaar /jaarlijks meten

7 Organisatie

7.1 Organisatiestructuur

7.1.1 Juridische structuur

De Amsterdamse MAVO is een zelfstandige mavo die onder het bestuur van Stichting De Amsterdamse MAVO valt.

Het intern toezicht en bestuur zijn ingericht volgens de principes van 'good governance' en in overeenstemming met de Wet Goed Onderwijs Goed Bestuur. Dit betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn in het model van een Bestuur en een Raad van Toezicht (RvT).

In een reglement van bestuur en toezicht zijn de onderscheiden rollen, taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. De Raad van Toezicht heeft de werkgeversrol voor het bestuur en beoordeelt het functioneren van het bestuur. Daarnaast heeft de RvT de taak toezicht te houden op het presteren van de organisatie en de algemene gang van zaken in de stichting en de school. Ook is de RvT verantwoordelijk voor de benoeming, schorsing of ontslag van de bestuursleden en de benoeming van de accountant. Het overleg tussen het Bestuur en de RvT kent een agenda waarin deels de vaste onderwerpen actualiteit, beleidscyclus en risico's en ontwikkelingen zijn opgenomen. De RvT overlegt minimaal vijf maal per jaar en heeft daarnaast een bijeenkomst(en) met de medezeggenschapsraad (MR), de ouderraad, leerlingenraad, het team en andere organen binnen de school.

7.1.2 Interne organisatiestructuur

De bevoegdheden van de twee directeurs-bestuurders liggen vast in het managementstatuut van De Amsterdamse MAVO. Naast hun bestuurstaken hebben zij de leiding over de dagelijkse gang van zaken in de school, beheren de financiële middelen en doen daartoe uitgaven binnen de begroting en het vastgestelde beleid. Het bestuur vergadert iedere zes weken. Dit overleg wordt vastgelegd in notulen. Het bestuur geeft leiding aan de medewerkers van de school en houdt contact met de leerlingen, hun ouders en andere relevante partners van de school. Het bestuur werkt nauw samen met alle teamleden.

Het bestuur legt jaarlijks ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht (RvT) een jaarwerkplan voor. Hierin omschrijft het bestuur hoe zij uitvoering wenst te geven aan de gestelde taken in het lopende schooljaar. Eens in de vier jaar (of eerder indien gewenst) wordt een meerjaren-schoolplan gemaakt. De cyclus van schoolplan, jaarwerkplan en jaarverslag is een drie-eenheid.

In het schooljaar 2019-2020 heeft dit zijn vaste vorm gekregen. Dit heeft geleid tot een prettige en overzichtelijke manier van werken. Het jaarwerkplan wordt tweemaal per jaar gepresenteerd aan de RvT volgens een vast format waarbij het voor de RvT inzichtelijk is of de beoogde beleidsvoornemens op koers liggen dan wel bereikt zijn.

7.2 Inspraak en Medezeggenschap

De medezeggenschap is geregeld door de installatie van een Medezeggenschapsraad (MR). De MR wordt gevormd door twee medewerkers, één ouder en één leerling. Over alle aangelegenheden die de school betreffen kan de MR voorstellen doen en standpunten kenbaar maken aan de schoolleiding. Zo kunnen bijvoorbeeld het benoemingsbeleid, de schoolbegroting, de samenstelling van de boekenlijst, de taakverdeling binnen het personeel en andere voorkomende zaken ter sprake komen. De MR heeft op bepaalde zaken instemmingsrecht en op andere zaken adviesrecht.

Er is op De Amsterdamse MAVO gekozen voor een harmonisch model waarin de schoolleiding en MR gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor het schoolbeleid op hoofdlijnen, waarin de rol van de MR kritisch meedenkend is en waarbij de schoolleiding de MR als klankbord gebruikt. Het Medezeggenschapsreglement is opgesteld volgens de wet op Medezeggenschap januari 2017 en is goedgekeurd door de Medezeggenschapsraad en het bestuur van De Amsterdamse MAVO.

Ouderparticipatie

De Ouderraad heeft als doel de gemeenschappelijke belangen van ouders te behartigen en het goed functioneren van de school te bevorderen. De ouderraad zal de komende jaren actief betrokken worden bij het gezondheidsbeleid van de school.

Jaarlijks organiseert de school diverse momenten waarvoor ouders worden uitgenodigd, zoals bijvoorbeeld: de ouderborrels, barbecues, de kunsttentoonstelling en de Interactieve oudermiddag.

Leerlingparticipatie

In de leerlingenraad wordt iedere jaarlaag vertegenwoordigd door één of twee (gekozen) leerlingen. De leerlingenraad komt regelmatig bijeen om delen van het schoolbeleid te bespreken. Vaak is hier een docent bij aanwezig. De raad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding. De leerlingenraad is vanaf september 2018 tot en met juli 2019 op regelmatige basis begeleid door een speciaal daarvoor aangestelde coach om het installatieproces te begeleiden. De leerlingen kunnen dit (nog) niet alleen.

7.3 Roosters en planning

Ieder jaar wordt de jaarplanning vastgesteld. Deze is te vinden voor leerlingen en ouders in de portal van DAM. Huiswerk is ook te vinden op de portal.

De Amsterdamse MAVO kent in de onderbouw geen toetsweken. Toetsen worden in de les afgenomen en liggen voor het hele jaar vast.

7.4 AVG

Op 25 mei 2018 is de nieuwe Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. De nieuwe wetgeving sluit aan op technologische ontwikkelingen en globalisering. Door de AVG zijn persoonsgegevens van alle EU-inwoners op dezelfde wijze beschermd, ongeacht of hun gegevens zijn opgeslagen in Europa of elders, bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Dat betekent dat er vanaf 25 mei 2018 nog maar één privacywet geldt in de hele Europese Unie. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. De AVG is een verordening, dit houdt in dat er rechtstreeks verplichtingen worden opgelegd aan degene die persoonsgegevens verwerken en rechten worden toegekend aan betrokkenen. Ook scholen moeten voldoen aan de nieuwe wetgeving. Als de AVG van toepassing is, hebben organisaties die persoonsgegevens verwerken meer verplichtingen. Er wordt in de AVG meer nadruk gelegd op de verantwoordelijkheid van organisaties zelf om de wet na te leven én om aan te kunnen tonen dat zij zich aan de wet houden. Dat houdt onder meer in dat scholen moeten kunnen aantonen welke technische en organisatorische maatregelen zij hebben genomen om de persoonsgegevens van leerlingen te beschermen. De Amsterdamse MAVO werkt met beschermde tools ten aanzien van de persoonsgegevens. Er ontbreekt nog een beleidsplan waar de AVG voor de school is beschreven. Deze zal in het schooljaar 2020-2021 gemaakt worden.

7.5 Beleidsvoornemens

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 7a

AVG beschrijven en eventueel verbeteren

Waarom

Is verplicht vanuit wetgeving

Resultaat

Een AVG die de toets der wet kan doorstaan

Wie

Directie

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

8 Financieel beleid

8.1 Stand van zaken

Na vier jaar staat De Amsterdamse MAVO er financieel goed voor. We hebben een gewenste algemene reserve opgebouwd om tegenslagen (gebouw, personeel of tegenvallende leerlingenaantallen) op te vangen.

Uit de kengetallen blijkt dat er geen sprake is van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. Er is een (meerjaren)begroting met een hoge mate van betrouwbaarheid en voorzichtigheid. Omdat de school nog in ontwikkeling is, wordt extra gelet of het verloop van inkomsten en uitgaven volgens de verwachting is. Dit gebeurt door de betrokkenheid van het bestuur, RvT en MR. Er is een planning en controlcyclus die borgt dat de beschikbare middelen doelmatig worden besteed en dat het bestuur de controle heeft. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de maandelijkse rapportages van het administratiekantoor met daarin opgenomen het exploitatieoverzicht inclusief een analyse van verschillen ten opzichte van de begroting op de deelgebieden financieel en personeel. In de rapportages van april, juli en oktober wordt er tevens een prognose opgenomen.

Naast de meerjarenbegroting wordt er jaarlijks een risicoanalyse opgesteld. Deze analyse heeft als doel de benodigde hoogte van het eigen vermogen vast te stellen en de beschikbare financiële ruimte. Voor de kwantificering van de risico's is aansluiting gezocht bij de methodiek en de inschattingen uit het rapport van de commissie Don. Daarnaast zijn er eigen inschattingen gemaakt, op basis van de specifieke situatie en omgeving van onze stichting.

8.2 Toekomst

De komende jaren staat beleidsrijk begroten centraal bij de doelmatigheid van de bestedingen. Het zal gaan om het verder verbeteren van de onderwijskwaliteit en onze positie als burgerschapsschool versterken en aantoonbaar relevant maken. Speerpunten zijn onder andere:

- Kleine klassen
- Werkdrukverlaging
- Zorg uitbreiden
- Maatwerk bieden
- VVV-uren
- Burgerschapsonderwijs verder versterken en aantoonbaar effectief maken.
- Verbredingsuren, themaweken en participatieprojecten

Uit de jaarlijkse risicoanalyse is gebleken dat De Amsterdamse MAVO ruimte heeft voor eventuele financiële tegenvallers én dat zij momenteel beschikt over aanzienlijke financiële ruimte, dus bovenop de eerder genoemde algemene reserve. Dit is het gevolg van voorzichtig begroten in de beginjaren. Deze 'extra' financiële ruimte kan de school besteden aan niet-structurele uitgaven. De Amsterdamse MAVO zal de komende jaren bepalen waar een verdere kwaliteitsslag voor het onderwijs gemaakt kan worden, zodat deze gelden verantwoord ingezet kunnen worden.

De formatie en de prognose voor de komende jaren blijft gehandhaafd. Dat betekent dat een instroom van voldoende leerlingen gerealiseerd moet worden. Ook wordt een mix van LB en LC docenten nagestreefd

De verwachting is dat de lasten in de periode 2020 en 2021 verder zullen stijgen. Vanaf 2018 wordt er gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. De Amsterdamse MAVO bouwt nu een weerstandsvermogen op op basis van de risico-analyse.

8.3 Subsidies, sponsoring en fondsenwerving

De Amsterdamse MAVO heeft geen principiële bezwaren tegen sponsoring door derden, mits deze partijen zich niet met het beleid bemoeien en de sponsorende organisatie past binnen het gedachtegoed van de school. De school heeft een ANBI-status.

De Amsterdamse MAVO maakt gebruik van subsidies bij zowel de lokale als de rijksoverheid. Er wordt georiënteerd op Europese subsidies zoals Erasmus+.

8.4 Onze visie op ouderbijdragen

De ouderbijdrage op De Amsterdamse MAVO is vanaf het ontstaan van de school nul euro per jaar. Dit is een bewuste keuze, de school moet toegankelijk zijn voor iedere leerling. De school betaalt ook alle verbredingsuren zoals bijvoorbeeld extra sport, museumbezoeken, materialen voor de nailessen en ingrediënten voor *Heel de mavo bakt*. Ook financiert de school de themaweken zoals bijvoorbeeld de Rembrandt week, de sportweek en de genderweek. Ook de participatieprojecten worden volledig vanuit school gefinancierd. Hiertoe zijn keuzes gemaakt in de begroting.

Wij vragen ouders wel de reizen en chromebook te betalen, maar op vrijwillige basis. Wie niet kan betalen kan altijd mee op reis of krijgt een chromebook van school.

8.5 Beleidsvoornemens

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 8a

Beleidsrijk begroten

Waarom

De Amsterdamse MAVO maakt beleidskeuzes die financieel ondersteund worden door de begroting

Resultaat

Een begroting die de beleidsvoornemens volgt

Wie

Bestuur

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

Beleidsvoornemen 8b

De financiële ruimte doelmatig en effectief benutten

Waarom

De Amsterdamse MAVO wil niet te veel geld in reserve hebben maar de gelden besteden aan het primaire proces

Resultaat

Een begroting die opgebouwd is volgens de risicoanalyse en waar niet te veel geld ongebruikt blijft.

Wie

Bestuur

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

9 Huisvesting en voorzieningen

9.1 Huidige huisvestingssituatie

De Amsterdamse MAVO is gehuisvest aan de Linnaeushof 48.

Het gebouw is aan de krappe kant. In 2020-2021 zijn er elf klassen en in 2022-2023 zal de school volgroeid zijn met twaalf klassen.

Het unieke gebouw en de geweldige ligging maakt dat wij niet willen verhuizen. De school heeft recht op extra onderwijs meters, maar een ander gebouw op een nieuwe plek betekent niet automatisch een beter uitgangspunt. Voor de komende vier jaar is besloten om op de Linnaeushof te blijven. Er is besloten dat in het najaar van 2020 zal een extra lokaal geplaatst worden op het schoolplein. Bovenop dit lokaal kan eventueel nog een verdieping geplaatst worden. De komende vier jaar moeten we onze opties gaan verkennen en de gevolgen van een eventuele verhuizing analyseren.

9.2 ICT-beleid

Op De Amsterdamse MAVO is er voor gekozen om met boeken te werken met moderne digitale leermiddelen als ondersteuning. Naast het gebruik van digitale leermiddelen in de les biedt ICT een

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

ondersteuning voor medewerkers bij hun overige taken. Ieder docent en iedere leerling heeft een Chromebook. Deze Chromebook werkt met het besturingssysteem Chrome OS van leverancier Google. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het Google Apps Educatie platform, een speciaal voor het onderwijs ingerichte werkomgeving.

Ieder leerling op De Amsterdamse MAVO beschikt over een gepersonaliseerde Chromebook.

SOM today: cijfers en absentieregistratie

In 2018 is De Amsterdamse MAVO overgestapt op het registratiesysteem Somtoday, omdat Magister niet goed kon aansluiten op de Google omgeving.

Leerlingen krijgen via de Portal ook toegang tot SOM, waarin ze hun NAW-gegevens kunnen inzien, hun cijfers kunnen bekijken en eventuele absenties, “te laat komen”, “geen huiswerk gemaakt” en “boeken vergeten” kunnen bekijken.

Social Schools

Vanaf 2017 communiceert de school via het ouderportaal “Social Schools.” Dit is een veilig, afgesloten ouderportaal waarin we ouders informeren. Binnen een beschermde, afgesloten omgeving communiceert de school met ouders. Ouders zijn aangemeld voor de klas en jaarlaag waarin de leerling zit. Automatisch ontvangen zij relevante informatie over deze klas of jaarlaag. Daarnaast worden algemene schoolberichten verstuurd. De school kan ook spoedberichten versturen. Social Schools is te openen op een tablet, computer of in de mobiele app ‘Social Schools.’ De mobiele apps voor Android en iOS zorgen voor een snelle communicatie. Berichten kunnen ook ontvangen worden per e-mail.

Corona

Bij het schrijven van dit schoolplan zitten we middenin de Coronacrisis. Omdat DAM al werkte in de Google-omgeving en iedere leerling al een Chromebook in zijn bezit had kon de school binnen een paar dagen omschakelen naar kwalitatief hoogwaardig digitaal afstandsonderwijs. Dit geeft aan hoe belangrijk het bezit van een Chromebook voor iedere leerling is geweest.

9.3 Beleidsvoornemens

Nieuwe beleidsvoornemens

Beleidsvoornemen 9a

Oriënteren op behuizing op een andere plek

Waarom

Het gebouw is aan de krappe kant, alle opties moeten opengehouden worden en er moet gekeken worden wat het beste is voor de school en leerlingen

Resultaat

Een uitspraak over definitieve huisvesting

Wie

Directie, docenten

Wanneer

4 jaar / jaarlijks meten

10 Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg

10.1 Algemeen

De kern van goed kwaliteitsbeleid en goede kwaliteitszorg laat op gestructureerde wijze zien of de school 'de goede dingen doet' en of de school die dingen ook 'goed doet'. Ook wordt duidelijk hoe de school dat weet. En of leerlingen, ouders en andere belanghebbenden daar net zo over denken. Ten slotte zal duidelijk worden wat de school met die wetenschap doet.

Om erachter te komen of de Amsterdamse MAVO 'de goede dingen doet', kijken we naar hetgeen de overheid van de school verlangt: is het onderwijsproces op orde, krijgen de leerlingen goed onderwijs, leren ze genoeg en spelen al deze processen zich af in een veilige omgeving. Het antwoord hierop kan worden opgevat als de som van alle resultaten van de vele beleidsvoornemens die de school heeft geformuleerd.

Wij vatten deze beleidsvoornemens, beoogde resultaten en alle relevante, lopende processen hieronder nog eens samen, verdeeld over de kwaliteitsgebieden van het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs (bron: "Onderzoekskader 2017", Inspectie van het Onderwijs, versie 22 juni 2020).

De inspectie heeft na haar bezoek in 2019 het volgende geschreven ten aanzien van de kwaliteitszorg: *"De Amsterdamse MAVO heeft in voldoende mate een stelsel voor kwaliteitszorg ingericht voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het bestuur heeft doelen uit het schoolplan uitgewerkt in een jaarwerkplan (art. 24 lid 4 WVO). In dit plan zijn concrete, toetsbare doelen opgenomen. Deze doelen worden tussentijds met het gehele team geëvalueerd in de vorm van presentaties tijdens studiedagen.*

Daarnaast is voorzien in een meer formele tussen- en eindevaluatie. De Amsterdamse MAVO heeft als relatief jonge school vanzelfsprekend veel doelen. Als er aan veel doelen tegelijkertijd wordt gewerkt, is het des te belangrijker om het overzicht en de samenhang te bewaken. Het jaarwerkplan en de evaluaties zijn daarbij belangrijk. Daarnaast wordt bij het realiseren van de doelen gewerkt met werkgroepen waar het bestuur zelf deel van uitmaakt. Door deze directe betrokkenheid is er zicht op de voortgang met de mogelijkheid tussentijds bij te sturen. Het stelsel voor kwaliteitszorg staat er en eind schooljaar 2019-2020 zijn de beleidsvoornemens geïmplementeerd volgens plan.

Elke vaksectie heeft een vakwerkplan. Hiermee borgt het bestuur dat de kerndoelen gehaald worden en ambities op het gebied van burgerschap en vorming zichtbaar terugkomen in de vakken. Temeer daar deze vakwerkplannen in de gesprekkencyclus aan bod komen. Door te werken met een vaste lay-out en een coördinator is er bovendien eenvoudig zicht op het geheel te krijgen.

Voor wat betreft de leskwaliteit heeft de Amsterdamse MAVO eigen normen geformuleerd voor de structuur en het didactisch handelen. In combinatie met lesobservaties door het bestuur en collega-docenten en door een tevredenheidsonderzoek, krijgen bestuur en docenten inzicht in verbetermogelijkheden".

Het schoolplan in relatie tot het jaarwerkplan en jaarverslag

In het schoolplan (vierjarenplan)) legt onze school haar beleidsvoornemens voor de komende jaren vast. In dit schoolplan zijn de beleidsvoornemens in beeld gebracht en in onderlinge samenhang beschreven. Dit is een teambreed gedragen document. Per jaar krijgt dat zijn vertaling in een

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

jaarwerkplan. Na uitvoering wordt het jaarwerkplan geëvalueerd. Hiervan wordt verslag gedaan in het jaarverslag. Na evaluatie kan het nodig zijn het meerjarenbeleidsplan bij te stellen. Zo blijft het schoolplan de basis voor het opstellen van een jaarwerkplan.

In het jaarwerkplan worden de beleidsvoornemens voor het betreffende schooljaar dus verder uitgewerkt en geconcretiseerd beschreven. Ook is duidelijk wat en wanneer en door wie de beleidsvoornemens worden uitgevoerd. Het jaarwerkplan is dus veel concreter ingevuld dan het schoolplan. De beleidsvoornemens zijn operationeel beschreven en voldoen aan een aantal criteria. Dit vormt zodoende een handvat om de kwaliteit te bewaken. Bij de evaluatie kan er steeds gerefereerd worden aan deze criteria.

In december vindt een tussenevaluatie van het jaarwerkplan plaats door het hele team samen met de schoolleiding. Aan de hand daarvan kan er bijgestuurd worden. In mei/juni is de eindevaluatie. Er wordt met het team gekeken of de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd, welke doelen verbetering behoeven en welke nieuwe beleidsvoornemens voor het volgende schooljaar we willen opstellen. Daarna wordt er weer een nieuw jaarwerkplan gemaakt welke in juni/juli wordt gepresenteerd met en door het team.

Deze cyclus van schoolplan, jaarwerkplan en jaarverslag is een drie-eenheid.

Afgesproken is om de RvT een driemaandelijks update te geven over het hierboven aangegeven proces en andere lopende zaken. Tevens krijgt de RvT in januari en juni de tussen- en eindevaluatie op schrift en wordt deze besproken in de gezamenlijke vergadering van bestuur en RvT. Ook ontvangt de RvT in juni/juli het nieuwe jaarwerkplan voor het nieuwe schooljaar.

In 2019 is een format ontwikkeld om deze tussen- en eindevaluatie inzichtelijker te maken voor de RvT.

10.2 Doet de school de 'goede dingen'?

10.2.1 Onderwijsproces

Aanbod

Als we kijken naar de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen, zien we dat de Amsterdamse MAVO een breed, goed en degelijk onderwijsprogramma aanbiedt. Er is een motiverende leercultuur, met veel ruimte en stimulans om goed je best te doen. Het beleid van de school is er dan ook op gericht om leerlingen zo goed mogelijk te laten presteren (continuering beleidsvoornemen 6). Het is daarom van belang goed te weten wat het niveau van de leerlingen is. Om die reden wordt voor alle kernvakken een zogenaamde nulmeting gedaan (Cito) (continuering beleidsvoornemen 15).

Les op niveau

De school heeft een onderwijsprogramma dat ruimte geeft aan leerlingen om op verschillende niveaus te werken (differentiëren) (continuering beleidsvoornemen 8). De nulmeting (Cito), maar ook de basisschoolgegevens van groep 8, alsmede de toetsresultaten geven voldoende aanknopingspunten om leerlingen onderwijs op maat te geven of extra aandacht. Hiervoor heeft de school de zogenaamde VVV-uren (verbeteren, verbreden en verdiepen) ter beschikking (continuering beleidsvoornemen 8).

Daarnaast zijn er programma's ontwikkeld die leerlingen met taalproblemen of dyscalculie helpen (beleidsvoornemen 4a, 4b, 4d, 4e, 4f).

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

In de reguliere lessen differentiëren docenten volgens de gezamenlijke afspraken (beleidsvoornemen 4m, 4n en 4o).

Taalontwikkeling en burgerschap

Uit divers onderzoek – zie bijvoorbeeld het proefschrift “Influencing youth citizenship” uit 2016, van Bram Eidhof - blijkt dat een taalachterstand succesvolle burgerschapsvorming in de weg staat. Omdat burgerschapsvorming een centrale plaats in neemt binnen het onderwijs van de Amsterdamse MAVO, spreekt het voor zich dat de school hier bijzondere aandacht aan geeft (Continuering beleidsvoornemens 14 en 16 en beleidsvoornemens 4c, 4d,4e en 4f).

Aanbod gericht op leerstrategieën

De school biedt lessen aan die de leerling inzicht geven in het leerproces. De ontwikkelde doorlopende leerlijn “leren leren” (beleidsvoornemen 4i) stelt leerlingen in staat het leerproces beter te doorgronden, te begrijpen hoe het werkt en om uiteindelijk zelfstandig(er) te werken. Ook biedt de school extra begeleidingsuren aan om zwakke leerlingen verder te ondersteunen (beleidsvoornemen 4p en 4q).

Actief burgerschap en sociale integratie

Zoals in de visie van de school is verwoord en zoals blijkt uit de rol die de school als mede-opvoeder wil spelen, streeft de Amsterdamse MAVO ernaar een wezenlijke bijdrage te leveren aan een democratische samenleving, aan actief burgerschap en aan sociale integratie (continuering beleidsvoornemen 2 en 9). Leerlingen bereiden zich hierop voor door middel van participatie in allerlei maatschappelijke verbanden en activiteiten (continuering beleidsvoornemen 3).

Een aantrekkelijke en uitdagende leeromgeving

De school ontwikkelt activerende, afwisselende en inspirerende werkvormen die de leerlingen extra uitdagen om tot betere leerprestaties te komen (continuering beleidsvoornemen 7). In dat licht past ook het (door)ontwikkelen van de door de Amsterdamse MAVO ontworpen doorlopende leerlijnen die participatie bevorderen (continuering beleidsvoornemen 10).

Zicht op ontwikkeling

Systematisch verzamelen van informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen

Zoals staat beschreven in paragraaf 4.3, worden voor de vakken Nederlands, Engels, Wiskunde en Rekenen in het eerste tot en met het derde jaar Citotoetsen afgenomen (continuering beleidsvoornemen 15). Deze methodeonafhankelijke toetsen zijn bedoeld om de ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen en om afwijkingen ten opzichte van verwachte resultaten te analyseren. Zoals hierboven werd uitgelegd, geeft die informatie de mogelijkheid voor de leerlingen om op verschillende niveaus te werken. Dit gebeurt in de les op groepsniveau, maar ook daarbuiten tijdens de VVV-uren. Daarmee probeert de school eventuele achterstanden weg te werken (continuering beleidsvoornemen 8), maar ook om leerlingen met voorsprong verder te helpen. De VVV-uren staan niet alleen voor verbeteren, maar ook voor verbreden en verdiepen.

De reguliere toetsresultaten geven niet alleen inzicht in de ontwikkeling binnen de kernvakken, maar natuurlijk ook binnen de andere vakgebieden. Er is een toetsplan (beleidsvoornemen 4j).

Er wordt systematisch taxonomisch getoetst (continuering beleidsvoornemen 18). Deze toetsen kunnen gebruikt worden als analyse-instrument bij de bespreking van specifieke leerlingen. Ook de

uitkomsten van de differentiatieopdrachten in de reguliere vakken kunnen als instrument gebruikt worden.

Didactisch handelen

Leraren zorgen ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau van de leerling

Wanneer het resultaat van de tussentoetsen en de jaarlijkse Citotoetsen structureel afwijkt van de norm (positief dan wel negatief), dan worden door de betrokken vakdocenten gezamenlijke interventies afgesproken. Bijvoorbeeld, meer tijd besteden aan een vak (in de les of tijdens de VVV-uren) of huiswerkbegeleiding (op school of thuis met de docent 'op afstand'), de instructiewijze aanpassen of het methodeaanbod uitbreiden of een taxonomisch analysetool gebruiken (continuering beleidsvoornemens 8, 20 en 22 en beleidsvoornemen 4m). Activerende en afwisselende werkvormen in de les leiden ertoe dat de leerling meer aandacht voor de aangeboden stof heeft (continuering beleidsvoornemen 7). Het beleid van de school is om uitsluitend kundige en inspirerende docenten aan te trekken (continuering beleidsvoornemen 22).

Hoge verwachtingen voor leerlingen

De Amsterdamse MAVO streeft ernaar het gevoel van eigenwaarde van de leerlingen te vergroten (continuering beleidsvoornemen 1). Meer in het algemeen streeft de school naar een optimale persoonlijke vorming van de leerlingen (continuering beleidsvoornemen 11). De school verwacht dan ook dat leerlingen zich cognitief goed gaan ontwikkelen (continuering beleidsvoornemen 6) en dat ingezet wordt op een zo klein mogelijke afstroom en uitstroom van leerlingen. Na vier jaar zijn de eerste resultaten daarvan al zichtbaar.

Reflectie op leren door leerlingen

De ontwikkelde doorlopende leerlijn "leren leren" (continuering beleidsvoornemen 15), stelt leerlingen in staat het leerproces beter te doorgronden, te begrijpen hoe het werkt en om uiteindelijk zelfstandig(er) te werken.

Feedback aan leerlingen en evaluatie van gestelde doelen

Het terugkoppelen van resultaten vindt voortdurend plaats. Dat gebeurt niet alleen in de vorm van bespreking van reguliere toetsen of rapporten, maar ook wat betreft hun persoonlijke ontwikkeling. Gedurende het gehele schooljaar worden door de mentoren gesprekken met de leerlingen gehouden over zelfreflectie, het ontwikkelen van een levensvisie en een levenshouding. Iedere periode presenteren de leerlingen hun eigen voortgang en kunnen dat verantwoorden aan de hand van concrete voorbeelden en prestaties. Tijdens de voortgangsgesprekken bepalen de leerling en de mentor samen de aandachtspunten voor de volgende periode (continuering beleidsvoornemen 11). De Amsterdamse MAVO heeft een reflectie-instrument (meetinstrument) ontwikkeld, waarmee leerlingen inzichtelijk maken hoe hun persoonlijke vorming zich door de tijd heen ontwikkelt (continuering beleidsvoornemen 11).

Extra ondersteuning

Schoolondersteuningsprofiel

De basisondersteuning is omschreven in paragraaf 4.1. Iedere vier jaar wordt een nieuw SOP geschreven (beleidsvoornemen 4s)

Onderwijstijd

Er wordt naar gestreefd dat er bij ziekte geen lesuitval is. Lessen worden zoveel mogelijk door collega's overgenomen. De afgelopen vier jaar zijn er geen lessen uitgevallen in de onderbouw. Zie voor verdere informatie over de lessentabel de schoolgids.

Samenwerking met anderen

De Amsterdamse MAVO zit in het Samenwerkingsverband passend onderwijs Amsterdam. Het netwerk van De Amsterdamse MAVO is de laatste vier jaar stevig uitgebreid. Er is veelvuldig contact en overleg met directeuren van andere scholen volgens een vast schema. Er zijn afspraken gemaakt over doorstroom naar de HAVO met verschillende collegascholen en het zorgcoördinatorenoverleg heeft een duidelijk relevant netwerk opgeleverd.

In het kader van de doorlopende leerlijn participatie heeft de Amsterdamse MAVO contacten met diverse maatschappelijke organisaties.

Zie voor meer informatie over de maatjesprojecten in de doorlopende leerlijn participeren paragraaf 3.3 (continuering beleidsvoornemen 3).

Vaste maatschappelijke partners zijn het Humanistisch Verbond, HVO, UVH, De Hofkerk, Boost en Amnesty International. Ook is er samenwerking met partijen die zich bezig houden met milieu en duurzaamheid en partijen die zich bezighouden met LHTB's.

Betrokkenheid ouders

De school streeft ernaar de ouderparticipatie te bevorderen. Dat begint bij de introductie van de nieuwe leerlingen en hun ouders. Tijdens het intakegesprek wordt ingegaan op de visie van de school en de wederzijdse verwachtingen. Aan de ouders wordt gevraagd of en hoe zij willen participeren binnen de school. Betrokken participatie van ouders leidt tot een sterkere identificatie van ouders met de school. Dit verbetert het schoolklimaat en verhoogt de veiligheid. De school organiseert tevens vele oudermomenten op school. Bovendien wordt de betrokkenheid van ouders vergroot door het toetsrooster, alle lesopdrachten en al het huiswerk via de online -portal inzichtelijk te maken. Zie voor een uitgebreide beschrijving paragraaf 9.3.

De school stimuleert professionalisering van inspraakorganen zoals de MR.

LOB

Er is een samenhangend geïntegreerd LOB programma ontwikkeld waar het hele team een aandeel in heeft. Ook is er een loopbaandossier ontwikkeld welke onderdeel is van het Burgerbord (beleidsvoornemen 3a)

Er is een doorlopende leerlijn binnen het mentoraat 'Ik en mijn toekomst' (beleidsvoornemen 4g).

Stage

In het derde leerjaar lopen de leerlingen vier dagen in een themawEEK hun maatschappelijke participatie stage in een instelling of een bedrijf. Deze stage is in het kader van participatie en LOB .

Toetsing en afsluiting

Er is een PTA en examenreglement opgesteld. Er is een examencommissie geïnstalleerd en een examensecretaris aangesteld. De examencommissie werkt onder andere aan het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering, zowel procesmatig als inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen.

De examensecretaris heeft een PLECS-cursus gevolgd en is geschoold in het gebruik van SOM ten aanzien van PTA en examencijfers.

10.2.2 Schoolklimaat

Veiligheid

Zoals eerder werd beschreven, streeft de Amsterdamse MAVO ernaar het gevoel van eigenwaarde van de leerlingen te vergroten (continuering beleidsvoornemen 1). Meer in het algemeen streeft de school naar een optimale persoonlijke vorming van de leerlingen (continuering beleidsvoornemen 11). Dit streven vormt de onderlegger van een beleid gericht op sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school.

Het pedagogisch beleid van de school is er eveneens op gericht de schoolveiligheid te vergroten. Het implementeren van een zogenaamde autoritatieve opvoedingsstijl, verschaft enerzijds een sterk normatief kader en anderzijds een zorgzame leeromgeving (continuering beleidsvoornemen 4). Het goede voorbeeld geven de docenten en de schoolleiding door het implementeren van het *practice what you preach* principe (continuering beleidsvoornemen 5).

De Amsterdamse MAVO streeft ernaar een wezenlijke bijdrage te leveren aan een democratische samenleving, aan actief burgerschap en sociale integratie (continuering beleidsvoornemen 2 en 9). Door de ontwikkeling van de leerlingen te zien als een proces van toenemende participatie in allerlei (maatschappelijke) verbanden en activiteiten, zal worden veroorzaakt dat de leerling makkelijker meeleeft, meedoet en meedenkt met anderen. Ook het streven van de school om te worden gezien als waardengemeenschap, zal ertoe bijdragen dat leerlingen en medewerkers met elkaar een veilig leefklimaat op de school maken (continuering beleidsvoornemen 12). Ook ouderparticipatie heeft een positief effect op het schoolklimaat.

Ten slotte heeft de school een samenhangende serie protocollen en beleid vastgelegd in het veiligheidsplan en gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten.

Beleid sociale media

De school streeft naar het vergroten van mediawijsheid bij leerlingen (beleidsvoornemen 15). Leerlingen participeren samen met de schoolleiding in een sociaal veiligheidsteam op school (continuering beleidsvoornemen 13).

Preventieve maatregelen

Hetgeen hierboven onder 'veiligheid' is beschreven, kan eigenlijk als preventieve maatregel worden gezien. Door voortdurend en systematisch de nadruk te leggen op persoonlijke vorming, participatie en burgerschap en door de resultaten daarvan structureel vast te leggen en te evalueren, ontstaat een collectieve verantwoordelijke houding ten aanzien van gemeenschappelijke zaken zoals veiligheid en schoolklimaat.

Pedagogisch klimaat

Hierboven is al veel geschreven over het pedagogisch klimaat op de Amsterdamse MAVO. Er bestaan gedragsregels die zowel voor de leraren als voor de leerlingen gelden. Het *practice what you preach* principe betekent dat de schoolregels en -normen voor iedereen gelden. Docenten hebben daarbij een voorbeeldfunctie. Het sociale veiligheidsteam dat door leerlingen is opgezet, draagt bij aan betrokkenheid van leerlingen bij een positief schoolklimaat, net als alle andere participatieprojecten.

Bovendien kunnen deze participatieactiviteiten worden opgevat als oefensituaties om leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties.

10.2.3 Onderwijsresultaten

Resultaten

Inmiddels is het schooljaar 2019 – 2020 afgesloten en is de eerste lichter leerlingen met een 100% slagingspercentage van school gegaan. Het is buitengewoon jammer dat de leerlingen niet in het centraal eindexamen hebben kunnen laten zien waar ze toe in staat waren.

Zoals in paragraaf 4.8 is uitgelegd, zijn veel leerlingen gaan 'staan' naar hun schooladvies, ook al kwamen ze binnen met een eindcito op VMBO basis- of basis/kaderniveau.

Verwachtingen over de cognitieve resultaten van leerlingen op basis van hun kenmerken

De school verwacht dat zij de ambitie om de leerlingen met goede resultaten te laten slagen, zal kunnen waarmaken, ondanks het feit dat een substantieel deel van de leerlingen een lage eindcito in groep 8 heeft gemaakt.

Doelen voor leerwinst

Op het gebied van aanbod, zorg en ondersteuning heeft de school veel doelen gesteld die leerwinst zullen bevorderen. Hierboven zijn deze doelen eerder uiteengezet. Maar ook op het gebied van persoonlijke vorming en levenshouding heeft de school (leer)doelen met de leerlingen geformuleerd. Het zijn ook deze competenties die zullen bijdragen aan leerwinst.

Sociale en maatschappelijke competenties

In bijna alle hierboven genoemde kwaliteitsgebieden wordt de nadruk gelegd op de persoonlijke ontwikkeling van de leerling en zijn relatie met de maatschappij. De school streeft naar het vergroten van het gevoel van eigenwaarde van de leerlingen (continuering beleidsvoornemen 1). In het verlengde daarvan past het streven om een optimale persoonlijke vorming van leerlingen te bewerkstelligen (continuering beleidsvoornemen 11). De Amsterdamse MAVO leidt leerlingen op die een wezenlijke bijdrage leveren aan een democratische samenleving, aan actief burgerschap en aan sociale integratie (continuering beleidsvoornemen 2 en 9). Leerlingen bereiden zich hierop voor door middel van participatie (continuering beleidsvoornemen 3).

Vervolgsucces

De Amsterdamse MAVO heeft in 2020 haar eerste lichter gediplomeerd. Het vmbo-t examen geeft doorstroom naar de havo of het mbo. Gezien de beleidsvoornemens van de school op het gebied van resultaten, wordt verwacht dat de leerlingen succesvol aan een vervolgopleiding zullen beginnen.

Onderdeel van onze op te zetten database is het verzamelen van info over onze alumni.

(beleidsvoornemen 4k)

10.3 Hoe weet de school dat 'de dingen' goed worden gedaan?

10.3.1 Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg

Het komt erop neer dat de school voldoende maatregelen en acties onderneemt die er voor zorgen dat het hierboven beschreven beleid tot een goed onderwijsresultaat zal leiden.

Dat betekent bijvoorbeeld dat voor zoveel mogelijk leerdoelen, beleidsvoornemens en andere voor het onderwijs belangrijke voorwaarden, meetbare doelen moeten worden geformuleerd. Vervolgens zal de school door middel van divers "meetinstrumentarium" moeten achterhalen of die gestelde doelen worden behaald. Ten slotte zal de school voldoende evaluatiemomenten moeten plannen, die mogelijk maken dat gemeten resultaten worden geëvalueerd en dat eventueel maatregelen genomen kunnen worden om leerdoelen, beleid en voorwaarden aan te passen.

Uit het rapport van de Inspectie van het Onderwijs 2019:

"De Amsterdamse MAVO heeft in voldoende mate een stelsel voor kwaliteitszorg ingericht voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Zie voor het hele citaat 10.1

Toetsbare doelen

Is het toetsbaar hetgeen de Amsterdamse MAVO ambieert? Is het taalonderwijs voldoende, en het rekenonderwijs? Wordt er inderdaad les gegeven "op niveau"? Is er sprake van een veilig schoolklimaat? Werkt de pedagogische zienswijze van de school? Hoe tevreden zijn de ouders en hoe tevreden zijn de docenten? Maar ook, hoe staat het met de leeropbrengsten op het gebied van actief burgerschap en sociale integratie?

Het gaat hier om de kerndoelen van het onderwijs: kwalificatie, actief burgerschap en sociale integratie en alle voorwaarden die nodig zijn om deze doelen te bereiken.

Kwalificatie

Bij kwalificatie gaat het om cognitieve resultaten, gemeten in toetsen en examens, uitgedrukt in cijfers. Het einddoel is het halen van het mavo-diploma. Het schoolbeleid is erop gericht om leerlingen het beste uit zichzelf te laten halen. Het gaat om de te continueren beleidsvoornemens 6, 14, 16 en 17. Gebruik wordt gemaakt van methodeonafhankelijke toetsen (cito), gewone toetsen en rapporten. Gewone toetsen worden door het gehele schooljaar afgenomen en indien nodig individueel besproken. Mentorlessen, periodieke leerlinggesprekken en eventuele extra gesprekken hebben een vaste plek. Rapportvergaderingen vinden drie keer per jaar plaats. Voor de brugklas is een extra vergadering ingelast rond de herfstvakantie om te monitoren hoe leerlingen zich ontwikkelen.

De zogenaamde nulmeting (cito) bij start van de brugklas, wordt ieder volgend schooljaar herhaald en geëvalueerd binnen de taal- en rekenteams. Evaluatie van de resultaten kan leiden tot aanpassingen van onderwijs (zie hierboven de kwaliteitsbeschrijvingen).

Sociale en maatschappelijke competenties

Het is lastig om toetsbare doelen op het gebied van sociale en maatschappelijke competenties te formuleren. Wat is succesvol burgerschap precies en hoe meet je dat? Bovendien zijn er bepaalde

persoonskenmerken voorwaardelijk voor het ontwikkelen van sociale competenties die voor de school moeilijk(er) te beïnvloeden zijn.

Voor meting van sociale en maatschappelijke competenties in, onder meer, de onderbouw van het voortgezet onderwijs kwam enkele jaren geleden het zogenaamde “meetinstrument burgerschapcompetenties” beschikbaar. Dit instrument is mede door de Universiteit van Amsterdam ontwikkeld. De tool is methodeonafhankelijk. Gemeten wordt het vermogen tot adequaat handelen in sociale situaties die zich voordoen in het dagelijkse leven. Het instrument is erop gericht evaluatieve uitspraken te kunnen doen over het vermogen van leerlingen om als burger in een democratische en pluriforme samenleving te handelen en over de effecten van onderwijs op de burgerschapcompetenties van leerlingen. Leerlingen kunnen in hun ontwikkeling op gebied van burgerschapcompetenties gevolgd worden.

De Amsterdamse MAVO heeft met dit instrument gewerkt, maar vanwege de complexe en tijdrovende manier van installeren en afnemen is hiermee tijdelijk gestopt. Er zijn wel enige data gegenereerd. Er is nu samenwerking met de UvH tot stand gebracht voor het opzetten van een samenwerking en het ontwikkelen van meetinstrumenten (beleidsvoornemens 3d, 3e, 3f, 3g en 3h) . Met de uitkomsten van deze samenwerking streeft de school ernaar de resultaten van de te continueren beleidsvoornemens 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 16, en 17 te controleren.

De onderwijsdoelen van actief burgerschap en sociale integratie zijn er in algemene zin op gericht om de leerlingen bij te brengen wat er nodig is om een goed burger te zijn of te worden en wat hij of zij daarvoor moet leren. Het gaat om wat je moet kunnen om te participeren in de samenleving, in het bijzonder in een moderne, democratisch georiënteerde samenleving.

In het bijzonder wordt gemeten op democratisch handelen, maatschappelijk verantwoord handelen, omgaan met conflicten en omgaan met verschillen.

Burgerbord

Het Burgerbord is een door de school zelf ontwikkeld persoonlijk online platform voor de leerlingen. Deze tool borgt het (humanistisch)burgerschapsonderwijs en het LOB en verschaft de leerling inzicht in zijn burgerschapsontwikkeling. Het Burgerbord is een persoonlijk digitaal burgerschapsportfolio dat de leerling gedurende zijn schoolcarrière vult en evalueert. Aan het einde van het vierde leerjaar toont de leerling aan ‘burgerproof’ te zijn. In de onderbouw hebben leerlingen één lesuur per week burgerbord-les.

Het Waardenweb

Zoals eerder is uiteengezet en ook is samengevat in continuering beleidsvoornemen 11, heeft de Amsterdamse MAVO een reflectie-instrument (meetinstrument) ontwikkeld, waarmee leerlingen inzichtelijk maken hoe hun persoonlijke vorming zich door de tijd heen ontwikkelt. Leerlingen maken gedurende een lesperiode van elf of twaalf weken (een rapportperiode) een zogenaamde waarden-hiërarchie. Het komt er op neer dat zij waarden die zij zelf belangrijk vinden, rangschikken naar “belangrijkheid”. Leerlingen omschrijven waarom ze deze keuze hebben gemaakt. Ze leren om de samenhang van sommige waarden te zien, maar ook de tegenstellingen. Ze leren daarna om waarden te verbinden met concrete gebeurtenissen uit hun leven.

Onderwijsvoorwaarden

Om het vervullen van de leerdoelen kwalificatie, actief burgerschap en sociale integratie mogelijk te maken, heeft de school veel “voorwaarden” gecreëerd. Veel van deze voorwaarden zijn vastgelegd in

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

(te continueren) beleidsvoornemens. Er is een gebouw, het is er veilig en er heerst een veilig schoolklimaat. Er is een duidelijke pedagogische en maatschappelijke zienswijze, er zijn kundige en inspirerende docenten, gemotiveerd en met voldoende handelingsvermogen, die vanuit hun professionaliteit in staat zijn om gevarieerd en gedifferentieerd onderwijs te geven. Er is een vakdidactisch netwerk met andere scholen, er is effectief mentoraat, de leerlingen voelen zich zelfverzekerd en hebben een goed gevoel voor eigenwaarde. De ouders voelen zich met de school verbonden, er is een goed functionerende MR. De ICT toepassingen zijn *state of the art*. De financiële situatie is gezond, helder gepresenteerd en er wordt zorgvuldig met overheidsmiddelen omgesprongen en de directeuren-bestuurders en de Raad van Toezicht hanteren een transparante werkvorm en leggen vaak en volledig verantwoording af.

Deze “voorwaarden” worden net als de primaire leerdoelen, gemonitord, geëvalueerd en indien nodig aangepast.

De school maakt op gestructureerde wijze gebruik van peer reviews. Dit is een krachtige methodiek om tot kwaliteitsverbetering te komen (continuering beleidsvoornemen 11). Resultaten worden in functionerings- en beoordelingsgesprekken en binnen het team besproken, maar ook in breder verband van docenten en met de schoolleiding. Terugkoppeling naar het onderwijs vindt steeds na evaluatie plaats. Verslagen van peer reviews en evaluatiebijeenkomsten worden systematisch vastgelegd.

Zowel de leerlingtevredenheid als oudertevredenheid worden door middel van een enquête onderzocht. Er wordt gebruik gemaakt van de online enquête gefaciliteerd door Vensters voor verantwoording (www.vensters.nl). De resultaten, de evaluatie daarvan en de beoogde maatregelen om tevredenheid te vergroten, worden systematisch vastgelegd. Er zal jaarlijks worden gemeten. De afgelopen vier jaar behoorde De Amsterdamse MAVO tot de 25% best presterende scholen op het gebied van leerling- en oudertevredenheid en (sociale)veiligheid.

Vensters voor Verantwoording

Op de website Vensters voor Verantwoording worden op twintig indicatoren de feiten en de cijfers van middelbare scholen gepubliceerd. Dit biedt openheid over resultaten, onderwijsbeleid, kwaliteit en bedrijfsvoering. Ook maakt dit een vergelijking op landelijk niveau mogelijk en geeft het belanghebbenden van de school een beeld van het onderwijs.

10.3.2 Kwaliteitscultuur

Uit het rapport van de Inspectie van het Onderwijs 2019:

“De Amsterdamse MAVO heeft een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. We waarderen deze standaard als goed. Het bestuur en de school hebben een integere en transparante organisatiecultuur. Het bestuur past de Code Goed Bestuur toe. Het bestuur is, in deze kleine school, zichtbaar en aanspreekbaar voor docenten en leerlingen. Alle docenten zijn bevoegd of zijn bezig een bevoegdheid te halen (art. 33 WVO). We hebben docenten ontmoet met een open en lerende houding. Het bestuur stuurt actief op een goed docententeam. In het schoolplan staat een beschrijving van het personeelsbeleid (art. 24 lid 3 WVO). Docenten werken aan het versterken van hun handelingsvermogen door peer reviews, door deel te nemen aan vakdidactische netwerken en door hun eigen professionalisering vorm en inhoud te geven in een teamontwikkelplan en individuele ontwikkelingsplannen. Hiermee komt tot uitdrukking dat de schoolleiding en het team gezamenlijk werken aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit (art 23a en 24 lid4 WVO). Ten

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

tweede zijn bij de benoeming van nieuwe docenten de professionele visie, de waarden van de school en bewezen leskwaliteit belangrijk. In de school geldt dat afspraak ook echt afspraak is en dat men daar op wordt aangesproken. Zoals gesteld wordt het beleid breed gedragen doordat verantwoordelijkheden laag in de organisatie liggen. De Humanistische visie van het bestuur is door alle betrokkenen doorleefd. Zowel door het bestuur en het onderwijspersoneel, als door leerlingen en de Raad van Toezicht. Dat komt volgens ons, doordat het bestuur en de docenten van de school de visie op overtuigende wijze handen en voeten weten te geven. We zien in de lessen, in de manier waarop samen aan beleidslijnen wordt gewerkt, in de wijze waarop men elkaar aanspreekt, in de betrokken opstelling van de Raad van Toezicht en in de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van het bestuur dat de school actief uitdrukking geeft aan de waarden van de school. Er is een grote mate van onderling respect, docenten en leerlingen kunnen zichzelf uiten op de manier die bij hen past, regels worden op een prettige manier gehandhaafd. Kenmerkend voor de school is dat leerlingen zelf een actieve bijdrage leveren aan de school: in participatieteams zijn leerlingen bijvoorbeeld eigenaar van de kantine en de schoolbibliotheek. Doordat ook docenten actief werken aan de uitwerking van het beleid, weet het bestuur een cultuur te realiseren, waarbij de ontwikkeling van de school door eenieder gedragen wordt”.

Code van goed bestuur

De Amsterdamse MAVO is een zogenaamde éénpitter. Er is maar een school die bestuurd wordt. De RvT en de directeuren-bestuurders werken nauw samen. Het bestuur onderschrijft de zes lidmaatschapseisen voor goed bestuur, zoals in de Code van goed onderwijsbestuur VO, uit 2015 zijn omschreven, alsmede de 47 richtlijnen die zij dan wel toepast ofwel uitlegt waarom toepassing niet aan de orde is.

Het resultaat is een toegankelijk, transparant en rechtvaardig bestuur dat de hierboven genoemde beleidsvoornemens waar mogelijk zal helpen slagen.

Bekwaamheid en bevoegdheid van docenten

De Amsterdamse MAVO probeert de best gekwalificeerde docenten aan te trekken en is ook bereid de daarbij behorende relatief hoge salariering te betalen. Dat staat echter op gespannen voet met de opvattingen van de overheid. Immers, de mavo krijgt minder financiering voor de betaling van docentensalarissen dan het vwo. Er is volgens de school echter geen onderwijskundig principe dat dit onderscheid rechtvaardigt.

Evenals het feit dat de schoolleiding ten dele ondersteunende taken uitvoert en deels les geeft. Bekwaamheid en bevoegdheid is vastgelegd in de personeels- en bekwaamheidsdossiers.

Ondersteuning en scholing personeel

Over aanstelling en verdeling van taken wordt door de schoolleiding veel met de docenten overlegd. Er vinden periodiek functioneringsgesprekken plaats. De resultaten daarvan zijn zichtbaar in de personeels- en bekwaamheidsdossiers. De taakverdeling wordt mede door de docenten ingevuld en de insteek is dat taken zoveel mogelijk rouleren. De resultaten daarvan liggen vast in het Formatieplan. Het reguliere ziekteverzuim was de afgelopen vier jaar laag. Twee docenten zijn langdurig en ernstig ziek (geweest).

Scholing kan zowel door de docent als door de schoolleiding worden voorgesteld en is er op gericht de kennis en vaardigheden van de docent te vergroten. Jaarlijks bepalen de docenten en de schoolleiding wat de speerpunten van scholing zouden moeten zijn.

Handelingsvermogen

Schoolplan De Amsterdamse MAVO 2020 - 2024

De school is zich ervan bewust dat de professionele ruimte van docenten wordt beperkt door overregulering en bureaucratie. Zij wil voorkomen dat docenten worden gedegradeerd tot een tweederangs uitvoerder en daardoor vervreemden van hun vakmanschap en idealen. De professionele ruimte van docenten, of zoals de Onderwijsraad het zegt, het handelingsvermogen van docenten moet worden vergroot. Docenten moeten zelf hun werk vorm kunnen geven door gezamenlijk (docenten en schoolleiding) afspraken over verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden te maken (continuering beleidsvoornemen 20). Ten aanzien van de schoolcultuur betekent dit dat gezamenlijke waarden, ideeën, overtuigingen en vocabulaire worden gedeeld (continuering beleidsvoornemen 12).

Het succes van het vergroten van handelingsvermogen zal zichtbaar worden in tevredenheidsenquêtes onder docenten (zie hierboven bij “Vensters voor verantwoording”). Maar het zal zich ook manifesteren in de algemene kwaliteit van het onderwijs alsmede in lage absentie.

Herkenbaar onderwijskundig leiderschap

Het vergroten van handelingsvermogen zal leiden tot het vergroten van eigenaarschap van docenten ten aanzien van hun vakgebied. Immers, zij zijn zelf medevormgever geworden van vorm en inhoud. Dit zal in het bijzonder zichtbaar worden op het gebied van actief burgerschap en sociale integratie. Met de door de Amsterdamse MAVO ontwikkelde doorlopende leerlijnen mensenrechten en democratie verwacht de school onderwijskundig leiderschap op te bouwen. Resultaten daarvan zullen onder meer te zien zijn in het succesvol functioneren van het vakdidactisch netwerk (continuering beleidsvoornemen 23).

Eigenaarschap van docenten van het pedagogisch en didactisch concept

Het vergroten van handelingsruimte van docenten zal er ook toe leiden dat de voor de schoolcultuur kenmerkende gezamenlijke waarden, ideeën, overtuigingen en vocabulaire zullen worden gedeeld (continuering beleidsvoornemen 12). In het bijzonder participatie als opvoedkader, een autoritatieve opvoedingsstijl en de implementatie van het *practice what you preach* principe.

De resultaten van dit eigenaarschap zullen zichtbaar worden in onder meer de waardering van het schoolklimaat door de leerlingen en de ouders. Maar ook in de resultaten van docenten tevredenheidsenquêtes zal het positieve effect van dit eigenaarschap naar voren komen.

10.3.3 Verantwoording en dialoog

Tegenspraak

De MR van de Amsterdamse MAVO is betrokken bij beleids- en besluitvorming. De MR krijgt waar nodig professionele ondersteuning om haar werk naar behoren te kunnen uitvoeren. Het bestuur brengt jaarlijks een door de accountant goedgekeurd jaarverslag uit. Het bestuur en de schoolleiding brengen jaarlijks een evaluatie van bereikte resultaten uit. Dit laatste stuk is mede bedoeld om ouders de gelegenheid geven, kennis te nemen van de gang van zaken in school. Ouders kunnen via de MR of rechtstreeks vragen stellen aan het bestuur of de schoolleiding.

Kritische vrienden

Onze kritische vrienden zijn mensen die onafhankelijk vanuit hun specifieke vakgebied iets toevoegen aan de school. Ze kijken mee in de ontwikkeling, lezen stukken en geven gevraagd en ongevraagd hun commentaar. Waar mogelijk geven zij voor projecten input en komen in bijvoorbeeld themaweken iets vertellen vanuit hun eigen vakgebied. Eén of twee keer per jaar worden onze vrienden door de leerlingen uitgenodigd om op school te komen. Daar krijgen ze een rondleiding, nemen deel aan lessen en praten met de leerlingen over het reilen en zeilen van de school. Daarna zullen zij de docenten en de schoolleiding feedback geven over wat zij gezien en ervaren hebben. Op dit moment wordt onze kritische vriendengroep gevormd door Evelien Tonkens (hoogleraar Burgerschap en Humanisering van de publieke sector, Universiteit van Humanistiek), Christa Compass (directeur Humanistisch Verbond) en Doret de Ruyter (hoogleraar educatie aan de Universiteit van Humanistiek).

10.3.4 Financieel beheer

De Amsterdamse MAVO is er in geslaagd om in vier jaar tijd een gezond financieel beleid te voeren. In vier jaar tijd is de gewenste buffer opgebouwd om tegenslagen (gebouw, personeel of tegenvallende leerlingenaantallen) op te vangen. De jaarverslagen zijn te vinden op de website. Ook is er na vier jaar goed zicht op de geldstromen. Dit alles maakt, samen met een kritische doelmatige besteding, dat wij er nu financieel goed voor staan.

Continuïteit

De meerjarenbegroting van De Amsterdamse MAVO is grotendeels gebaseerd op de prognoses van leerlingenaantallen. De verwachting is dat elk schooljaar drie nieuwe klassen starten met elk 24 leerlingen. Het uitgangspunt is dat instroom en uitstroom van leerlingen gedurende een cursusjaar gelijk is aan nul. De aanwas voor schooljaar 2020/2021 is geheel volgens de prognose verlopen. De formatie en de prognose voor de komende jaren blijven gehandhaafd.

Doelmatigheid

Het bestuur besteedt de overheidsfinanciën op adequate wijze. De kleinschaligheid van de school heeft als voordeel dat er nauwelijks overhead is, de directie zit in een docentenschaal en de Raad van Toezicht is onbezoldigd. Er wordt geen geld over de balk gesmeten.

De Amsterdamse MAVO begroot beleidsrijk, hierbij vinden inhoudelijke doelstellingen over het onderwijs hun weerslag in de begroting en zijn leidend zijn bij het maken van financiële keuzes. Bestedingen worden gekoppeld aan beleidsdoelen en deze keuzes worden inzichtelijk gemaakt voor belanghebbenden en toezichthouders (beleidsvoornemen 8a) .

De financiële ruimte die is ontstaan zal de komende jaren prudent en doelmatig besteed worden (beleidsvoornemen 8b)).

Rechtmatigheid

Het bestuur verwerft en besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving.

Management van kwaliteitsprocessen

De Amsterdamse MAVO maakt gebruik van het schoolplan en een jaarwerkplan gebruikmakend van de PDCA-cyclus. Het jaarwerkplan stelt de school in staat om het totstandkomingsproces van alle

gestelde beleidsvoornemens te managen, inclusief de evaluatie van (tussen)resultaten en het indien nodig bijstellen van beleid.